

FHI ALGEMENE LEVERINGSVOORWAARDEN 2014

© FHI, federatie van technologiebranches 2014

Deze algemene leveringsvoorwaarden zijn opgesteld door FHI, federatie van technologiebranches, ten behoeve van leden van een bij de Vereniging (hieronder gedefinieerd) aangesloten brancheorganisatie. Anderen dan de hiervoor bedoelde partijen staat het niet vrij om deze algemene voorwaarden te gebruiken.

Noch FHI, federatie van technologiebranches, noch haar bestuur is verantwoordelijk of aansprakelijk voor het handelen of niet handelen van de leden.

Niets uit deze algemene leveringsvoorwaarden mag worden gewijzigd, veelevoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, dan wel openbaar gemaakt in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen, of enige andere wijze, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van FHI, federatie van technologiebranches.

DEEL A: Algemeen deel

1 Definities

- 1.1 **Aanbod:** Elk aanbod door Opdrachtnemer aan Opdrachtgever.
- 1.2 **Advisering:** Het geven van adviezen in de algemene zin van het woord waaronder in ieder geval is begrepen het adviseren op het gebied van automatisering en/of organisatie, het verrichten van toepasbaarheidsonderzoek, het verrichten van systeemanalyse, het adviseren ten aanzien van door Opdrachtgever toe te passen apparatuur en/of software, het verlenen van ondersteuning bij de ontwikkeling van software, het geven en/of organiseren van onderricht, cursussen of workshops en het instrueren en begeleiden van medewerkers.
- 1.3 **ALV2014:** Deze algemene leveringsvoorwaarden, bestaande uit:
  - Deel A met algemene bepalingen;
  - Deel B met aanvullende bepalingen betreffende de levering van diensten, waaronder R&D, Advisering, service en opleiding en waaronder voorts aanneming van werk met uitzondering van de ontwikkeling van Software;
  - Deel C met aanvullende bepalingen betreffende de ontwikkeling en/of levering van Software.
- 1.4 **Documentatie:** Door Opdrachtnemer verstrekte brochures, productinformatie, fabriekstekeningen, instructies, testcertificaten, catalogi, prijslijsten, folders en alle in of bij een Aanbod of tijdens de nakoming van de Overeenkomst verstrekte gegevens zoals bijvoorbeeld doch niet uitsluitend: ontwerpen, tekeningen/afbeeldingen, plannen, beschrijvingen, toelichtingen, ideeën, modellen, monsters, tabellen, schema's, databases, software, berekeningen en alle andere informatie die naar zijn aard vertrouwelijk is.
- 1.5 **Gebrek:** Er is sprake van een gebrek indien het door Opdrachtnemer aan Opdrachtgever op grond van de Overeenkomst Geleverde niet compleet is en/of niet voldoet aan de specificaties en/of het niet de eigenschap(pen) bezit die door Opdrachtnemer Schriftelijk en expliciet aan Opdrachtgever zijn bevestigd voor of bij het tot stand komen van de Overeenkomst.
- 1.6 **Geleverde:** Het door Opdrachtnemer op grond van de Overeenkomst geleverde, daaronder begrepen het (deel van) het Werk en/of de Werkzaamheden die Opdrachtnemer op grond van de Overeenkomst aan Opdrachtgever heeft geleverd respectievelijk voor Opdrachtgever heeft verricht.
- 1.7 **Onverwijld:** Zo snel als in alle redelijkheid mogelijk doch niet later dan de eerstvolgende volledige twee werkdagen.
- 1.8 **Opdracht:** De overeengekomen Werkzaamheden als-

ook het overeengekomen Werk en het overige door Opdrachtnemer op grond van de Overeenkomst te leveren.

- 1.9 **Opdrachtbevestiging:** De Schriftelijke mededeling van Opdrachtnemer aan Opdrachtgever waarin de inhoud van de Overeenkomst wordt samengevat. De Opdrachtbevestiging zal doorgaans beschrijven de omvang van de overeengekomen levering en de overeengekomen prijzen en condities.
- 1.10 **Opdrachtgever:** De partij aan wie het door Opdrachtnemer gedane Aanbod is gericht, aan wie door Opdrachtnemer is geleverd en/of met wie Opdrachtnemer een overeenkomst is aangegaan.
- 1.11 **Opdrachtnemer:** Een lid van een van de bij de Vereniging (hieronder gedefinieerd) aangesloten brancheorganisatie die de ALV2014 gebruikt, er naar verwijst of door of namens wie de ALV2014 van toepassing zijn verklaard, diens vertegenwoordiger(s), gemachtigde(n) en rechtsopvolger(s) en iedere andere (rechts-)persoon die met aantoonbare instemming van de Vereniging van de ALV2014 gebruikmaakt.
- 1.12 **Overeenkomst:** De Overeenkomst tussen Opdrachtgever en Opdrachtnemer inclusief de eventueel na de totstandkoming overeengekomen wijziging(en), en het overeengekomen meerwerk en minderwerk.
- 1.13 **Partijen:** Opdrachtgever en Opdrachtnemer.
- 1.14 **Partij:** Een der Partijen.
- 1.15 **Schriftelijk:** Correspondentie per telefax, aangetekend schrijven, deurwaardersexploot of reguliere post. Tevens valt hieronder correspondentie per elektronisch medium (zoals bijvoorbeeld per e-mail of web-formulier) voor zover geen der Partijen aantoonbaar bezwaar heeft gemaakt tegen het gebruik van het betreffende elektronische medium.
- 1.16 **Toeleverancier:** De partij waar Opdrachtnemer de door hem aangeboden goederen betreft.
- 1.17 **Vereniging:** FHI, federatie van technologiebranches, ingeschreven in het handelsregister van de Kamer van Koophandel Gooi-, Eem- en Flevoland, kantoor Amersfoort, onder nummer 40507574.
- 1.18 **Werk:** De zaak van stoffelijke aard of delen daarvan die door Opdrachtnemer ter nakoming van de Overeenkomst voor Opdrachtgever tot stand dient te worden gebracht, zoals bijvoorbeeld een apparaat, machine, halffabricaat, bouwwerk, installatie of een andere zaak.
- 1.19 **Werkzaamheden:** De werkzaamheden die Opdrachtnemer voor Opdrachtgever verricht ter uitvoering van de Overeenkomst betreffende de levering van diensten voor zover deze niet betrekking hebben op het voor Opdrachtgever tot stand brengen van een Werk. Hierbij kan gedacht worden aan bijvoorbeeld het doen

van onderzoek en ontwikkeling (R&D), het doen van haalbaarheidsstudies, Advisering, het ontwikkelen, ontwerpen, bouwen en leveren en/of aanpassen van software, systemen of besturingssystemen, het ontwerpen van werktuigbouwkundige en elektrotechnische installaties, het verrichten van service en onderhoud, montage-, demontage-, installatie-, de-installatie-, aankoppings- en loskoppings-, inbouw-, opbouw-, afbouw-, sloop-, inregelings-, kalibratie-, validatie-, configuratie-, afstel- en instelwerkzaamheden, inbedrijfname, testen, ijken, inspectie, inventarisatie, scholing, workshops, begeleiding, etc. Geleverde diensten worden in zijn algemeenheid vaak per uur op basis van nacalculatie doorberekend wanneer het een zuivere inspanningsverplichting betreft.

2 Toepasselijkheid van de ALV2014, titels en taal

- 2.1 **Toepasselijkheid**

Deze Voorwaarden zijn van toepassing op elk Aanbod, op elke levering van Opdrachtnemer, op elke Overeenkomst tussen Opdrachtnemer en Opdrachtgever en op alle overige rechtsbetrekkingen tussen Opdrachtgever en Opdrachtnemer. Afwijkingen van deze ALV2014 zijn alleen van kracht voor zover deze uitdrukkelijk en Schriftelijk door Opdrachtnemer aan Opdrachtgever zijn bevestigd.
- 2.2 **Bevoegde personen**

Slechts medewerkers in dienst van Opdrachtnemer, die daartoe bevoegd zijn volgens het handelsregister van de Kamer van Koophandel, zijn bevoegd rechtshandelingen namens Opdrachtnemer te verrichten. Rechtshandelingen verricht door andere dan daar volgens het handelsregister toe bevoegde personen kunnen niet worden ingeroepen tegen de partij namens wie de rechtshandelingen zijn verricht tenzij Opdrachtnemer deze rechtshandelingen Schriftelijk heeft bekrachtigd. Onder rechtshandelingen is onder meer te verstaan het doen van een Aanbod, het garanderen van bepaalde eigenschappen van een product, het doen van toezeggingen over leverdata, het wijzigen van eerder gemaakte afspraken, het aangaan van een overeenkomst, etc.
- 2.3 **Eisen digitale communicatie**

Opdrachtnemer kan gedurende het bestaan van de rechtsbetrekking eisen stellen aan communicatie tussen Partijen of het verrichten van rechtshandelingen via digitale media.
- 2.4 **Titels bedingen**

De titels en de artikelen van de ALV2014 dienen uitsluitend om de lezing en overzichtelijkheid daarvan te vergemakkelijken en hebben geen andere betekenis. De titels zullen in het bijzonder niet kunnen worden gebruikt voor de interpretatie van de ALV2014.

2.5 Verwijzingen
Daar waar in de ALV2014 wordt verwezen naar artikelnummers, verwijzen die artikelnummers naar de betreffende artikelen uit de ALV2014 tenzij uit de tekst blijkt dat de verwijzing verwijst naar artikelen uit een ander document of bron.

2.6 Bewijs van ontvangst
Indien de ontvanger betwist dat bepaalde Schriftelijke correspondentie hem heeft bereikt, rust op de afzender de bewijslast dat de ontvanger deze correspondentie heeft ontvangen. In geval het correspondentie per elektronisch medium betreft zullen behoudens overtuigend tegenbewijs data betreffende verzending en ontvangst zoals geregistreerd op de server(s) van Opdrachtnemer als enig bewijs dienen.

2.7 Onderlinge prioriteit bedingen
Voor zover een beding in de delen B of C van de ALV2014 van toepassing is op de betreffende Overeenkomst of op een deel daarvan en een beding uit deel B of C strijdig is met een beding uit Deel A, prevaleert het beding uit de delen B of C boven het betreffende beding uit Deel A waarmee het strijdig is.

2.8 Taal
De in de Nederlandse taal opgestelde ALV2014 hebben gelding boven de in de Engelse of een andere taal vertaalde ALV2014.

2.9 Couance
Indien Opdrachtnemer om wat voor reden ook op enig moment geen beroep doet op enige bepaling van deze ALV2014, verwerpt hij daarmee niet het recht om daar in een later stadium alsnog een beroep op te doen.

3 Het Aanbod en de totstandkoming van de Overeenkomst

3.1 Vrijblijvend
Ieder Aanbod is vrijblijvend tenzij in het Aanbod een termijn voor de aanvaarding is gesteld. Een vrijblijvend Aanbod kan Onverwijld na acceptatie nog worden ingetrokken. In dat geval komt geen Overeenkomst tot stand.

3.2 Aanbod en aanvaarding
De Overeenkomst komt tot stand door een Schriftelijk Aanbod en de aanvaarding daarvan met inachtneming van artikel 3.4 tot en met 3.7.

3.3 Verkoop via webshop
In afwijking van de overige bepalingen van dit artikel, komt in het geval een opdracht via een webshop wordt gegeven, de Overeenkomst pas tot stand op het moment dat deze Schriftelijk door Opdrachtnemer aan Opdrachtgever is bevestigd middels een Opdrachtbevestiging.

3.4 Gewijzigde aanvaarding
Voor zover de aanvaarding door Opdrachtgever van een door Opdrachtnemer gedaan Aanbod op enig punt afwijkt van het Aanbod, dan komt de Overeenkomst pas tot stand op het moment dat Opdrachtnemer Schriftelijk de totstandkoming en de inhoud van de Overeenkomst bevestigt middels een Opdrachtbevestiging, tenzij Opdrachtgever daartegen Onverwijld Schriftelijk bezwaar maakt.

3.5 Niet schriftelijke aanvaarding
Indien het Aanbod of de aanvaarding danwel het Aanbod én de aanvaarding niet Schriftelijk plaatsvond, dan komt de Overeenkomst pas tot stand op het moment dat Opdrachtnemer de totstandkoming en

de inhoud van de Overeenkomst bevestigt middels een Opdrachtbevestiging tenzij Opdrachtgever daartegen Onverwijld Schriftelijk bezwaar maakt.

3.6 Geen Overeenkomst na bezwaar
In de gevallen waarin op grond van artikel 3.4 of 3.5 de Overeenkomst tot stand komt op het moment dat de Opdrachtbevestiging door Opdrachtgever is ontvangen en Opdrachtgever daartegen Onverwijld Schriftelijk bezwaar maakt, komt geen Overeenkomst tot stand.

3.7 Overeenkomst door aanvang levering
Indien om wat voor reden wordt afgeweken van de handelswijze als beschreven in artikel 3.2, 3.4, of 3.5, bijvoorbeeld omdat de communicatie uitsluitend mondeling verliep, dan komt de Overeenkomst toch tot stand echter met inachtneming van het volgende. De Overeenkomst komt dan tot stand op het moment dat Opdrachtnemer daadwerkelijk met de uitvoering van de Overeenkomst begint of opdracht daartoe geeft aan derden. In een dergelijke situatie wordt, behoudens tegenbewijs te leveren door Opdrachtgever, de factuur geacht de inhoud van de Overeenkomst volledig en correct weer te geven.

3.8 Bijgevoegde informatie
Door of namens Opdrachtnemer verstrekte Documentatie binden Opdrachtnemer slechts voor zover in het Aanbod expliciet naar gegevens uit deze Documentatie wordt verwezen.

3.9 Documentatie in enkelvoud
Opdrachtnemer zal Documentatie voor zover dat is overeengekomen of naar het oordeel van Opdrachtnemer van belang is kosteloos in enkelvoud verstrekken. Opdrachtgever is een redelijke vergoeding verschuldigd aan Opdrachtnemer voor extra exemplaren van dergelijke Documentatie.

3.10 Zekerheid stellen
Opdrachtgever zal op het eerste verzoek van Opdrachtnemer voor eigen rekening afdoende zekerheden verstrekken aan Opdrachtnemer ter zake van de tijdige voldoening van zijn verbintenissen uit de Overeenkomst.

3.11 Inschakelen derden
Opdrachtnemer is bevoegd om derden in te schakelen ten behoeve van de uitvoering van de tussen Partijen tot stand gekomen Overeenkomst en om de kosten hiervan conform die Overeenkomst aan Opdrachtgever in rekening te brengen.

4 Geheimhouding

4.1 Verbod
Zonder Schriftelijke toestemming van Opdrachtnemer is het Opdrachtgever verboden Documentatie of delen daarvan op wat voor manier ook te kopiëren of te veelelendigen, aan derden kenbaar te (doen) maken, door derden te laten gebruiken, aan derden te verkopen of aan derden ter beschikking te stellen.

4.2 Gebruiksrecht Documentatie
Het is Opdrachtgever slechts toegestaan om Documentatie te gebruiken voor zover dit voor de totstandkoming of de nakoming van de Overeenkomst noodzakelijk is. Op eerste verzoek van Opdrachtnemer, alsook indien de Overeenkomst niet tot stand komt, tussentijds eindigt of wordt geannuleerd, dient Opdrachtgever op eigen kosten alle aan hem verstrekte Documentatie terstond aan Opdrachtnemer te retourneren.

4.3 Beperkte kring lezers
Opdrachtgever zal binnen zijn eigen organisatie de Documentatie uitsluitend delen met zijn eigen medewerkers en voor zover dit voor de totstandkoming of de nakoming van de Overeenkomst noodzakelijk is. Middels het in ontvangst nemen van de Documentatie garandeert Opdrachtgever dat hij afdoende maatregelen heeft genomen en tijdig zal nemen om te voorkomen dat de Documentatie of delen daarvan uitlekken naar anderen dan de personen/derden die op grond van dit artikel kennis mogen nemen van de Documentatie.

5 Wijziging van de Overeenkomst

5.1 Alleen Schriftelijk
Een wijziging van de Overeenkomst kan uitsluitend Schriftelijk worden overeengekomen. Indien Partijen overeenstemming hebben bereikt over een bepaalde wijziging van de Overeenkomst, zal Opdrachtnemer de wijziging aan Opdrachtgever Schriftelijk bevestigen. Uit deze bevestiging zal in ieder geval blijken wat de inhoudelijke, financiële en tijdsmatige consequenties van de wijziging zijn.

5.2 Inhoud gewijzigde Overeenkomst
De gewijzigde Overeenkomst wordt, behoudens Schriftelijk tegenbewijs te leveren door Opdrachtgever, geacht te zijn tot stand gekomen conform de inhoud van de in de vorige zin genoemde Schriftelijke bevestiging tenzij Opdrachtgever hiertegen Onverwijld Schriftelijk bezwaar maakt. In het geval Opdrachtgever tijdig Schriftelijk bezwaar maakt als in de vorige zin bedoeld, komt de wijziging van de Overeenkomst niet tot stand.

5.3 Of gewijzigde uitvoering
Indien Partijen het inhoudelijk eens zijn over de gewenste wijziging van de Overeenkomst maar niet aan de Schriftelijkheidsvereisten als bepaald in artikel 5.1 is voldaan, en Opdrachtnemer met medeweten van Opdrachtgever de Overeenkomst in gewijzigde vorm nakomt, wordt behoudens tegenbewijs te leveren door Opdrachtgever, de door Opdrachtgever van Opdrachtnemer ontvangen factuur of facturen geacht de juiste inhoud en omvang van de gewijzigde Overeenkomst weer te geven.

5.4 Kosten reeds Geleverde
Indien een wijziging van de Overeenkomst is overeengekomen is Opdrachtgever in elk geval verplicht aan Opdrachtnemer te vergoeden de overeengekomen prijs voor het tot het moment van wijzigen reeds door Opdrachtnemer Geleverde.

5.5 Kosten van wijzigen
Indien een wijziging van de Overeenkomst is overeengekomen dient Opdrachtgever de hiermee gepaard gaande en in alle redelijkheid door Opdrachtnemer te bepalen kosten als gevolg van de wijziging aan hem te vergoeden. Hierbij kan onder meer gedacht worden aan de kostprijs van reeds ingekochte materialen of mankracht, prijswijzigingen van toeleveranties, of annuleringskosten als gevolg van het annuleren van toelieferingen die aanvankelijk voor de nakoming van de ongewijzigde Overeenkomst nodig waren.

5.6 Levertijden wijzigen mee
Indien een wijziging van de Overeenkomst is overeengekomen heeft Opdrachtnemer het recht om van eerder overeengekomen levertijden en doorlooptijden af te wijken voor zover als dat volgens hem nodig is om de Overeenkomst in de gewijzigde vorm na te kunnen komen.

6 Tussentijdse beëindiging

- 6.1 **Wederzijdse instemming**
Partijen kunnen gezamenlijk overeenkomen dat de Overeenkomst tussentijds zal eindigen en onder welke voorwaarden die beëindiging zal plaatsvinden.
- 6.2 **Voorwaarden tussentijdse beëindiging**
De beëindiging zal niet eerder plaatsvinden dan nadat:
- de overeenstemming tot beëindiging Schriftelijk door Opdrachtnemer aan Opdrachtgever is bevestigd onder vermelding van alle in verband met de beëindiging overeengekomen voorwaarden;
  - Opdrachtgever niet Onverwijld bezwaar heeft gemaakt tegen de in het vorige lid genoemde bevestiging;
  - alle voorwaarden die Partijen in verband met de tussentijdse beëindiging zijn overeengekomen en door Opdrachtnemer in de Schriftelijke bevestiging zijn opgenomen volledig zijn vervuld.
- 6.3 **Vergoeding**
Indien Partijen in het kader van de tussentijdse beëindiging een vergoeding zijn overeengekomen die Opdrachtgever dient te voldoen aan Opdrachtnemer, dan zal in aanvulling op het bepaalde in artikel 6.2 de Overeenkomst niet eerder eindigen dan wanneer de hiervoor bedoelde vergoeding door Opdrachtnemer is ontvangen.

7 Prijzen

- 7.1 **Euro's**
Tenzij in het Aanbod anders is vermeld zijn alle prijzen in euro's en exclusief BTW, exclusief invoerrechten en andere heffingen, belastingen of accijnzen, exclusief kosten van verpakking, exclusief kosten van verzekering en exclusief verwijderingsbijdrage(n).
- 7.2 **Kosten transport en verzekering Nederland**
Tenzij anders is overeengekomen komen bij levering binnen Nederland de kosten van transport en verzekering voor rekening van Opdrachtgever.
- 7.3 **Kosten transport en verzekering Buitenland**
Bij levering buiten Nederland vindt, tenzij anders is overeengekomen, levering plaats *ex-works* fabrikant conform de op het moment waarop het aanbod wordt gedaan meest courante versie van de Incoterms.
- 7.4 **Overige kosten**
De kosten van montage, installatie, in- aan- of uitbouw, aan- of loskoppelen, bouw, aansluiting, afstelling, inregeling, kalibratie, validatie, ijking, instructie, tests, controle en inbedrijfstelling zijn slechts bij de prijs inbegrepen althans onderdeel van de levering, voor zover Partijen dit Schriftelijk zijn overeengekomen.
- 7.5 **Koerswisselingen > +/- 2%**
In geval van een vrijblijvend Aanbod en ook indien dit voorbehoud in een niet vrijblijvend Aanbod is opgenomen is Opdrachtnemer gerechtigd prijzen aan te passen indien de officiële valutapariteit op het moment van levering meer dan 2% afwijkt van de valutapariteit op de datum waarop het Aanbod werd gedaan, waarbij laatstgenoemde pariteit op 100 wordt gesteld.

8 Risico

- 8.1 **Risico transport Nederland**
Bij verzending binnen Nederland gaat het risico van

diefstal, beschadiging, tenietgaan of achteruitgang over op Opdrachtgever op het moment van levering van de betreffende goederen met in achtname van de overige bepalingen van dit artikel.

- 8.2 **Risico transport Buitenland**
Bij levering buiten Nederland wordt het risico in verband met het transport geregeld conform de door Partijen overeengekomen bepalingen van de Incoterms (zie artikel 7.3).
- 8.3 **Transportrisico binnen de poorten**
Het risico tijdens transport op het terrein van Opdrachtgever is te allen tijde voor rekening van Opdrachtgever tenzij Opdrachtgever kan bewijzen dat de schade is ontstaan door opzet of grove nalatigheid van de bedrijfsleiding van Opdrachtnemer.
- 8.4 **Risico na transport buitenland**
Bij levering buiten Nederland gaat het risico van diefstal, beschadiging of achteruitgang in ieder geval over op Opdrachtgever op het moment dat Opdrachtnemer al zijn verplichtingen conform de overeengekomen bepalingen van de Incoterms is nagekomen.
- 8.5 **Risico handelingen**
Behoudens in gevallen van opzet of grove nalatigheid door de bedrijfsleiding van Opdrachtnemer en wanneer niet anders is overeengekomen komt, onverminderd het bepaalde in artikel 18, voor rekening van Opdrachtgever het volgende risico:

Het risico van verlies, diefstal, beschadiging, tenietgaan of achteruitgang van het door Opdrachtnemer Geleverde, de eigendommen van Opdrachtgever en die van derden, verband houdende met het door Opdrachtnemer uitvoeren van werkzaamheden ten behoeve van ondermeer doch niet uitsluitend montage, installatie, in- aan- of uitbouw, aan- of loskoppelen, bouw, aansluiting, afstelling, inregeling, kalibratie, validatie, ijking, instructie, tests, controle en inbedrijfstelling.

- 8.6 **Risico zaken onder Opdrachtnemer**
Indien Opdrachtnemer zaken ten behoeve van Opdrachtgever heeft afgescheiden van haar overige voorraadartikelen maar nog niet heeft geleverd om wat voor reden ook, of indien Opdrachtnemer zaken ten behoeve van Opdrachtgever onder zich houdt van Opdrachtgever, bijvoorbeeld voor reparatie, inspectie, kalibratie, validatie, training, tests of voor wat dan ook, is het risico van verlies, diefstal, beschadiging, tenietgaan of achteruitgang voor rekening van Opdrachtgever tenzij het bewuste risico zich verwezenlijkt heeft als gevolg van opzet of grove nalatigheid van de bedrijfsleiding van Opdrachtnemer.
- 8.7 **Risico retourzending zaken Opdrachtgever**
In het geval dat Opdrachtnemer zaken van Opdrachtgever onder zich heeft voor bijvoorbeeld reparatie, inspectie, etc. en deze zaken om wat voor reden ook verstuurd of getransporteerd moeten worden, komt het risico van verlies, diefstal, beschadiging, tenietgaan of achteruitgang gedurende dat transport voor rekening van Opdrachtgever.

9 Levering

- 9.1 **Administratiekosten**
Opdrachtnemer kan voor opdrachten die een door Opdrachtnemer te bepalen bedrag niet te boven gaan een door hem te bepalen vergoeding als bijdrage in de administratieve en logistieke kosten in rekening brengen.

9.2 Moment van levering

Het moment van levering is, in geval van levering binnen Nederland, het moment waarop de te leveren goederen worden uitgeladen of gelost op de plaats die daartoe is overeengekomen. Het moment van levering is, in het geval van levering buiten Nederland, het moment waarop door Opdrachtnemer aan alle verplichtingen is voldaan conform de door Partijen overeengekomen bepalingen van de Incoterms (zie artikel 7.3). Voor het moment waarop het risico overgaat zie artikel 8, voor het moment waarop de eigendom overgaat zie artikel 16.

9.3 Melding transportschade etc.

Opdrachtgever dient eventuele tekorten, manco's en beschadigingen binnen 24 uur na de levering Schriftelijk rechtstreeks aan Opdrachtnemer te melden, bij gebreke waarvan de goederen geacht zullen worden Opdrachtgever in goede orde, compleet en zonder schade of beschadigingen te hebben bereikt.

9.4 Leveringen in delen

Opdrachtnemer is gerechtigd de te leveren goederen in gedeelten te leveren en deze gedeelten afzonderlijk in rekening te brengen.

9.5 Acceptatie

Voor zover ten aanzien van een levering een test, beproeving of keuring (hierna: 'Acceptatietest') is overeengekomen en daarbij een Gebrek wordt vastgesteld, dan dient de melding van dat Gebrek onmiddellijk plaats te vinden met inachtneming van het bepaalde in artikel 17.4. Indien Onverwijld na de Acceptatietest geen Gebrek is gemeld met inachtneming van het bepaalde in artikel 17.4, dan heeft de levering te gelden als conform de gerechtvaardigde verwachtingen van Opdrachtgever.

9.6 Retourzending

Retournering aan Opdrachtnemer van door Opdrachtnemer geleverde goederen of enig deel daarvan, kan om welke reden dan ook, slechts plaatsvinden na voorafgaande Schriftelijke toestemming en slechts conform eventuele verzendinstructies van Opdrachtnemer aan Opdrachtgever.

9.7 Niet afnemen goederen

In het geval dat Opdrachtgever een door Opdrachtnemer aangeboden levering niet accepteert of heeft laten weten deze niet te zullen aannemen, is Opdrachtnemer desalniettemin gerechtigd de desbetreffende goederen aan Opdrachtgever in rekening te brengen en is Opdrachtnemer voorts gerechtigd deze goederen naar eigen inzicht en voor rekening en risico van Opdrachtgever op te (doen) slaan zolang hem dat zinnig lijkt, onverminderd alle overige rechten die de wet hem toekent in verband met de niet nakoming door Opdrachtgever.

9.8 Vergunningen

Opdrachtgever dient zelf en voor eigen rekening zorg te dragen voor het verkrijgen van vergunningen, concessies, licenties, toestemmingen e.d. die nodig zijn opdat Opdrachtnemer al zijn verbintenissen voortvloeiende uit de Overeenkomst naar behoren kan nakomen.

10 Afroeporders

10.1 Definitie

Partijen kunnen afspreken dat Opdrachtgever een bepaalde hoeveelheid zal afnemen binnen een bepaalde termijn en dat Opdrachtgever deze hoeveelheid zal afnemen in meer dan één aparte levering, volgens een concreet afroepschema. Deze afspraak wordt

hierna aangeduid met 'Afroeporder'. In dat geval heeft Opdrachtnemer het recht de hiervoor bedoelde afzonderlijke leveringen separaat te factureren.

10.2 Leveringen volgens afroepschema

Indien een Afroeporder is overeengekomen zal Opdrachtnemer de afzonderlijke deelleveringen aanbieden op de overeengekomen leverdata zonder dat daarvoor een handeling van Opdrachtgever nodig is.

10.3 Afwijken van afroepschema

Nadat een Afroeporder is overeengekomen kunnen Partijen overeenkomen dat van een bepaalde levertijd van het afroepschema zal worden afgeweken met inachtneming van de volgende leden van dit artikel.

10.4 Schriftelijke bevestiging

Een wijziging van het afroepschema zal pas in werking treden nadat de gewijzigde leverdata van de betreffende deelleveringen Schriftelijk door Opdrachtnemer aan Opdrachtgever zijn bevestigd.

10.5 Langer op voorraad houden

Indien Opdrachtnemer als gevolg van een overeengekomen wijziging van het afroepschema goederen langer op voorraad dient te houden dan het geval zou zijn indien het oorspronkelijke afroepschema was gevolgd, dan zal Opdrachtnemer deze voor rekening en risico van Opdrachtgever onder zich houden.

10.6 Wijzigen afroepschema en einddatum

Indien Partijen voor een specifieke deellevering van een Afroeporder een nieuwe leverdatum afspreken, blijven de overige overeengekomen leverdata van deelleveringen ongewijzigd, deze schuiven dus niet automatisch mee. Een nieuw overeengekomen leverdatum van een deellevering kan niet later zijn dan de oorspronkelijk overeengekomen leverdatum van de laatste deellevering van de Afroeporder. Indien Opdrachtgever de leverdatum van de laatste termijn van de Afroeporder wenst te wijzigen dient daarvoor de Overeenkomst gewijzigd te worden zoals is omschreven in artikel 5.

10.7 Onderbreken afroeporder

Een Afroeporder kan uitsluitend met instemming van beide Partijen voortijdig beëindigd worden met inachtneming van het bepaalde in artikel 6. Indien de overeengekomen prijs was gebaseerd op de afname van een bepaald volume en indien bij de uiteindelijke afname van een lager volume een hogere prijs zou zijn berekend, dan is Opdrachtgever onverminderd het bepaalde in artikel 6 in ieder geval verplicht om het verschil bij te betalen.

11 Reserveonderdelen

11.1 Na garantietermijn

Opdrachtnemer kan na afloop van de overeengekomen garantietermijn niet worden verplicht om voor geleverde goederen reserveonderdelen te leveren.

11.2 Garantie op reserveonderdelen

Indien door Opdrachtnemer ter herstel van een Gebrek reserveonderdelen worden geleverd of ingebouwd, gaat voor deze reserveonderdelen de garantietermijn niet opnieuw lopen. De garantietermijn van de oorspronkelijke levering blijft ongewijzigd.

11.3 Niet meer leverbare onderdelen

Voor zover op Opdrachtnemer op grond van wet of Overeenkomst de plicht rust om reserveonderdelen te leveren voor eerder aan Opdrachtgever geleverde goederen of delen daarvan, vervalt deze

verplichting op het moment dat Opdrachtnemer deze reserveonderdelen niet langer op voorraad heeft en deze evenmin tegen redelijke condities via de reguliere kanalen op de markt verkrijgbaar zijn.

11.4 Vergelijkbare goederen/onderdelen

In het geval dat Opdrachtnemer gehouden is om aan Opdrachtgever geleverde goederen of onderdelen daarvan te vervangen, staat het hem vrij om een daarmee vergelijkbaar goed of onderdeel te leveren voor zover dit naar zijn oordeel geschikt is voor hetzelfde normale gebruik waarvoor het te vervangen goed of onderdeel daarvan geschikt was.

11.5 Verbruiksartikelen

Voor zover Partijen geen Schriftelijke afspraken ten aanzien van de leverbaarheid van verbruiksartikelen hebben gemaakt is Opdrachtnemer na afloop van de overeengekomen garantietermijn niet langer verplicht om verbruiksartikelen (*consumables*) te kunnen leveren.

12 Levertijden

12.1 Buitenlandse Toeleveringen

Het kan voorkomen dat de door Opdrachtnemer aangeboden goederen zoals onderdelen, halffabricaten of grondstoffen benodigd voor de productie daarvan, hierna: 'Buitenlandse Toeleveringen', direct of indirect worden aangeleverd vanuit diverse continenten en landen en/of vanuit verschillende Toeleveranciers worden betrokken. Opdrachtnemer kan niet uitsluiten dat deze Buitenlandse Toeleveringen in uitzonderlijke gevallen slechts moeizaam of zelfs gedurende enige tijd helemaal niet zijn te verkrijgen als gevolg van bijvoorbeeld schaarste van grondstoffen op de wereldmarkt, milieurampen en significante fluctuaties aan de aanbodzijde. Als gevolg hiervan is het voor Opdrachtnemer niet altijd mogelijk om reeds bij het plaatsen van de opdracht te voorspellen wanneer er precies geleverd kan worden. Om Opdrachtgever toch zo nauwkeurig mogelijk te informeren hanteert Opdrachtnemer de werkwijze als in de volgende leden van dit artikel omschreven.

12.2 Geen fatale termijnen

Opdrachtnemer geeft in zijn Aanbod de geschatte levertijden op. Nadat de Overeenkomst tot stand is gekomen kan Opdrachtnemer deze geschatte levertijden verifiëren en aan Opdrachtgever bevestigen. De geverifieerde levertijden kunnen afwijken van de geschatte levertijden uit het Aanbod. De geschatte levertijden noch de geverifieerde levertijden zijn fatale termijnen.

12.3 Verlengen levertijden

Omdat bij de inkoop, de productie, assemblage en transport van de bestelde goederen en van de daarin verwerkte materialen, grondstoffen en halffabricaten zich onverwachte situaties kunnen voordoen waarop Opdrachtnemer in alle redelijkheid naar zijn oordeel geen invloed heeft, heeft Opdrachtnemer het recht om de geverifieerde levertijden steeds met maximaal vier weken te verlengen. Opdrachtnemer zal daartoe voor afloop van de geverifieerde levertermijn een bevestiging sturen met daarin de nieuwe geverifieerde levertijd(en).

12.4 Beëindiging na vier maal verlenging

Opdrachtgever is bevoegd om, indien de verwachte levertijd meer dan vier maal is verlengd, de Overeenkomst geheel of gedeeltelijk te beëindigen. Wanneer Opdrachtgever op grond van deze bepaling de Overeenkomst beëindigt, zal dit niet leiden tot enige

verplichting van een der Partijen tot het vergoeden van schade die de andere Partij lijdt als gevolg van die beëindiging.

12.5 Wel fatale termijnen

Wanneer Partijen op verzoek van Opdrachtgever zijn overeengekomen dat leveringen dienen plaats te vinden op een specifieke dag en dat voor of bij het tot stand komen van de Overeenkomst Schriftelijk kenbaar is gemaakt dat latere levering niet acceptabel is, zal Opdrachtnemer ten aanzien van het overschrijden van die overeengekomen levertijden niet eerder in verzuim komen dan nadat hij Schriftelijk in gebreke is gesteld en hem een redelijke termijn is geboden om alsnog te leveren. Voor het bepalen van de redelijke termijn dient in ieder geval doch niet uitsluitend rekening te worden gehouden met de actueel geldende levertermijnen en productiedoorlooptijden, de duur van eventueel transport(en) en de beschikbaarheid van grondstoffen en bouwmaterialen.

13 Overmacht (Niet Toerekenbare Tekortkoming)

13.1 Bij overmacht geen verplichting

Geen der Partijen is gehouden tot het nakomen van enige verplichting, daaronder begrepen enige tussen Partijen overeengekomen garantieverplichting, indien hij daartoe verhinderd is als gevolg van overmacht.

13.2 Reikwijdte

Onder overmacht wordt mede verstaan: (I) overmacht van Toeleveranciers van Opdrachtnemer, (II) het niet naar behoren nakomen van verplichtingen van Toeleveranciers die door Opdrachtgever aan Opdrachtnemer zijn voorgeschreven, (III) gebrekkigheid van zaken, apparatuur, programmatuur of materialen van derden waarvan het gebruik door Opdrachtgever aan Opdrachtnemer is voorgeschreven, (IV) overheidsmaatregelen, (V) elektriciteitsstoring, (VI) storing van internet, service providers, computernetwerk- of telecommunicatiefaciliteiten, (VII) oorlog, (VIII) werkbezetting, (IX) staking, (X) algemene vervoersproblemen en (XI) het niet beschikbaar zijn van één of meer personeelsleden wier persoonlijke inspanning noodzakelijk is in verband met de nakoming, (XII) terroristische aanslagen of bezettingen, (XIII), epidemieën en pandemieën, (XIV) financiële crises, (XV) het niet functioneren van het betalingsnetwerk van de betreffende banken.

13.3 Ontbinden

Indien een overmachtsituatie langer dan negentig dagen duurt, heeft elk der Partijen het recht om de Overeenkomst schriftelijk te ontbinden. Hetgeen reeds op grond van de Overeenkomst gepresteerd is, wordt in dat geval naar verhouding afgerekend, zonder dat Partijen elkaar overigens iets verschuldigd zijn. Partijen zullen in verband met deze afrekening te verrichten betalingen terstond uitvoeren.

13.4 Mededeling van overmacht

Indien Opdrachtnemer zich wenst te beroepen op overmacht zal hij Opdrachtgever hiervan op de hoogte stellen zodra dit praktisch gezien mogelijk is. De gevolgen van overmacht treden in werking vanaf het moment dat de daartoe leidende omstandigheid, oorzaak of gebeurtenis is ingetreden.

13.5 Opschorten

Indien Opdrachtnemer door overmacht is verhinderd enige opeisbare verplichting jegens Opdrachtgever na te komen en de overmachtsituatie naar het oordeel van Opdrachtnemer van tijdelijke of voorbijgaande aard zal

zijn, is Ondernemer gerechtigd de uitvoering van de Overeenkomst op te schorten totdat de omstandigheid die de overmachtsituatie veroorzaakt(e) zich niet langer voordoet.

13.6 Prioriteit

Indien Ondernemer ten gevolge van overmacht is verhinderd zijn verbintenissen ten aanzien van een of enkele van zijn klanten of Opdrachtgevers na te komen, maar niet de verbintenissen ten aanzien van alle klanten en Opdrachtgevers, is Ondernemer gerechtigd naar eigen keuze te besluiten welke van de verbintenissen en tegenover welke klanten en Opdrachtgevers hij zal nakomen, evenals de volgorde waarin dit zal gebeuren.

14 Garantie

14.1 Productgarantie

Met inachtneming van de overige bepalingen van deze algemene voorwaarden garandeert Ondernemer uitsluitend dat het Geleverde, met uitzondering van verbruiksartikelen, op het moment van levering voldoet aan de productspecificaties en dat het de eigenschappen bezit die Schriftelijk door Ondernemer aan Opdrachtgever zijn bevestigd voor of bij het tot stand komen van de Overeenkomst.

14.2 Verdergaande garantie/Werkingsgarantie

Partijen kunnen afspreken dat de Ondernemer een garantie geeft die verder gaat dan de productgarantie zoals bedoeld in artikel 14.1 met inachtneming van het bepaalde van dit lid. Ondernemer geeft uitsluitend de garantie dat het Geleverde op een bepaalde wijze zal functioneren en/of presteren in combinatie met door derden geleverde zaken en/of in combinatie met zaken van Opdrachtgever (bijvoorbeeld in een proces, in een machine of in een installatie van Opdrachtgever), hierna: "Werkingsgarantie", wanneer en voor zover dit voor of bij het tot stand komen van de Overeenkomst expliciet Schriftelijk door Ondernemer aan Opdrachtgever is bevestigd met inachtneming van artikel 2.2. De voorwaarden voor het ontstaan van een resultaatsverplichting betreffende een Werk, zoals opgenomen in artikel 28.4 zijn bovendien eveneens van toepassing op het ontstaan van een Werkingsgarantie. Een Werkingsgarantie vervalt op het moment dat na levering blijkt dat er omstandigheden zijn die naar het oordeel van Ondernemer het functioneren van het Geleverde in negatieve zin beïnvloeden en die niet reeds voor of bij het tot stand komen van de overeenkomst door Opdrachtgever aan Ondernemer waren gemeld en Schriftelijk door Ondernemer aan Opdrachtgever waren bevestigd. Voor zover niet anders is overeengekomen vervalt een Werkingsgarantie na verloop van 12 maanden na levering.

14.3 Termijn

Tenzij in het Aanbod andere garantietermijnen zijn vermeld bedraagt de garantie genoemd in 14.1 voor nieuwe zaken 12 (twaalf) maanden vanaf het moment van levering. Tenzij in het Aanbod anders is vermeld wordt op door Ondernemer geleverde gebruikte zaken geen garantie gegeven.

14.4 Melden Gebrek tijdens garantie

Indien Opdrachtgever met een Gebrek bekend is geworden en aanspraak wenst te doen op garantie betreffende de gebrekkige levering, dient Opdrachtgever dit Gebrek te melden met inachtneming van het bepaalde in artikel 17.4 op straffe van verval van het recht daartoe.

14.5 Herstel of vervanging

Indien naar het oordeel van Ondernemer er inderdaad sprake is van een Gebrek dat aan hem is toe te rekenen en indien Opdrachtgever inzake dit Gebrek het recht op garantie als bedoeld in artikel 14.1 toekomt, zal Ondernemer ter zijne discretie ofwel zorg dragen voor herstel van dit Gebrek of voor vervanging van de gebrekkige zaak, tenzij dit herstel of deze vervanging in alle redelijkheid niet van hem gevergd kan worden.

14.6 Wijze van herstel

Het staat Ondernemer vrij om het herstel van een Gebrek zelf uit te voeren dan wel om dit uit te besteden of hiervoor derden in te schakelen.

14.7 Toezending aan Ondernemer

Goederen die voor garantie in aanmerking komen, dienen voor eigen rekening door Opdrachtgever bij Ondernemer aangeleverd te worden. Alle kosten die hierdoor ontstaan zoals bijvoorbeeld doch niet uitsluitend kosten in verband met in- en uitbouw, installatie, kalibratie, verificatie, opstarten, productieverlies, wachttijd, productiestilstand, verpakking, verzekering en transport komen voor rekening van Opdrachtgever.

14.8 Vergoeding kosten

Indien de goederen die aan Ondernemer zijn toegezonden onder garantie, naar het oordeel van Ondernemer na inspectie geen Gebreken blijken te vertonen, of indien Opdrachtgever geen recht op garantie toekomt, is Opdrachtgever verplicht om aan Ondernemer alle kosten voor inspectie, bewaring en verzending te vergoeden.

14.9 Wat buiten de garantie valt

Onverminderd de overige bepalingen van dit artikel heeft Opdrachtgever in geen geval recht op garantie:

- indien het Geleverde niet is gebruikt voor het doel en onder de omstandigheden waarvoor het is geleverd;
- indien het Geleverde wordt gebruikt in strijd met de instructies en voorschriften etc.;
- ten aanzien van zaken die voor bewerking door Opdrachtgever ter beschikking zijn gesteld;
- indien het vermeende Gebrek het gevolg is van slijtage als gevolg van normaal gebruik;
- op geleverde Werkzaamheden die het karakter hebben van een inspanningsverplichting;
- op zaken die door Opdrachtgever zijn voorgeschreven of die door Ondernemer zijn betrokken van door Opdrachtgever aangewezen derden.

14.10 Verval garantie

Alle garantie-aanspraken vervallen terstond op het moment dat zonder Schriftelijke instemming van Ondernemer:

- wijzigingen, aanpassingen en/of reparaties aan het Geleverde zijn verricht;
- het Geleverde niet nauwkeurig wordt of is gebruikt of behandeld volgens de bijgeleverde en/of toepasselijke (fabrieks-)voorschriften of gebruiksaanwijzingen;
- het Geleverde anderszins onoordeelkundig wordt of is gebruikt of behandeld;
- in of ten aanzien van het Geleverde een software-aanpassing of upgrade heeft plaatsgevonden die niet door Ondernemer zelf of door een door Ondernemer aangewezen derde is geschied;
- het Geleverde wordt of is gebruikt of toegepast voor andere doeleinden dan waarvoor het bestemd is;
- het Geleverde wordt of is gebruikt op een wijze welke voor Ondernemer redelijkerwijs niet was te voorzien op grond van de gegevens die voor of bij het tot stand komen van de Overeenkomst door Opdrachtgever aan Ondernemer zijn verstrekt.

14.11 Ontheffing garantieverplichtingen

Zolang Opdrachtgever een of meer van zijn verplichtingen jegens Ondernemer op grond van enige Overeenkomst niet of niet volledig nakomt, is Ondernemer ontheven van zijn garantieverplichtingen vanaf het moment dat Opdrachtgever zijn verplichtingen niet naar behoren nakomt tot aan het moment dat Opdrachtgever al zijn verplichtingen jegens Ondernemer weer naar behoren is nagekomen. Gedurende de periode dat Ondernemer van zijn garantielijken is ontheven loopt de garantietermijn door.

14.12 Schade tijdens garantietermijn

Voor zover Ondernemer tijdens de garantietermijn gehouden is om schade of kosten te vergoeden die Opdrachtgever heeft geleden als gevolg van een Gebrek, heeft het voldoen aan de garantielijken door Ondernemer te gelden als enige en volledige schadevergoeding.

15 Zekerheidsrechten

15.1 Retentierecht

Op alle goederen welke zich van of namens Opdrachtgever onder Ondernemer bevinden, ongeacht de oorzaak of reden daarvan, heeft Ondernemer een retentierecht zolang Opdrachtgever niet aan al zijn verplichtingen jegens Ondernemer heeft voldaan.

15.2 Zaaksvorming

Indien Opdrachtgever (mede) uit door Ondernemer geleverde zaken een nieuwe zaak vormt, vormt Opdrachtgever de nieuw gevormde zaak voor Ondernemer totdat Opdrachtgever al zijn verbintenissen voortvloeiende uit de Overeenkomst jegens Ondernemer is nagekomen. Ondernemer heeft in dat geval tot het moment van volledige voldoening door Opdrachtgever alle rechten als eigenaar van die gevormde zaak. Middels het aangaan van de Overeenkomst met Ondernemer verleent Opdrachtgever hem toestemming om zijn terreinen en gebouwen te betreden om zijn eigendommen onder zich te nemen.

15.3 Pandrecht

Opdrachtgever zal op eerste verzoek van Ondernemer en voor rekening van Opdrachtgever zijn medewerking verlenen aan het vestigen van een bezitloos pandrecht op nieuw gevormde zaken zoals bedoeld in artikel 15.2, waarin door Ondernemer geleverde zaken zijn verwerkt, zolang Opdrachtgever nog niet al zijn verplichtingen jegens Ondernemer is nagekomen.

16 Eigendomsvoorbehoud

16.1 Uitgebreid voorbehoud

Onverminderd hetgeen is bepaald in artikel 8 omtrent het risico en de overgang daarvan, blijven alle door of namens Ondernemer geleverde goederen eigendom van Ondernemer tot op het moment dat Opdrachtgever al zijn opeisbare verplichtingen jegens Ondernemer is nagekomen.

16.2 Goede zorg

Opdrachtgever is verplicht om - zolang ingevolge het in artikel 16.1 bepaalde de eigendom van door of namens Ondernemer geleverde goederen nog aan Ondernemer toekomt - deze goederen zodanig van andere goederen afgescheiden te houden dat zij gemakkelijk en duidelijk als goederen van Ondernemer te herkennen zijn.

16.3 Terugvorderen

Ingeval van niet-betaling van enig door Opdrachtgever aan Opdrachtnemer verschuldigd en opeisbaar bedrag, en voorts in geval de Overeenkomst eindigt anders dan door voltooiing, is Opdrachtnemer gerechtigd de goederen ten aanzien waarvan het eigendomsvoorbehoud geldt als eigendom terug te vorderen en de daarmede verband houdende maatregelen te (doen) nemen, onder verrekening van het eventueel reeds ter zake van die goederen betaalde, zulks onverminderd het recht van Opdrachtnemer om vergoeding te verlangen voor eventueel verlies of schade. In geval van dergelijke niet-betaling of van beëindiging van de Overeenkomst is elke vordering welke Opdrachtnemer op Opdrachtgever heeft ineens en dadelijk opeisbaar.

16.4 Terughalen goederen

Opdrachtgever dient op eerste verzoek van Opdrachtnemer een volmacht te verstrekken voor de onmiddellijke terugname van de nog niet ten volle betaalde goederen, waar deze zich ook mogen bevinden. Opdrachtgever verplicht zich om op eerste verzoek van Opdrachtnemer zijn medewerking te verlenen teneinde Opdrachtnemer in de gelegenheid te stellen om zijn eigendomsvoorbehoud uit te oefenen met inbegrip van eventuele demontage, uitbouw, afsluiting, loskoppeling, etc.

16.5 Gevolgen verkoop

Opdrachtgever is gerechtigd goederen ten aanzien waarvan een eigendomsvoorbehoud ten gunste van Opdrachtnemer geldt in het kader van de normale bedrijfsuitoefening te verkopen of te gebruiken; op deze goederen mag echter geen zekerheidsrecht worden gevestigd, terwijl Opdrachtgever ten aanzien van deze goederen geen handelingen mag (doen) verrichten waardoor deze onderdeel of bestanddeel zouden worden van een of meer andere goederen. In geval goederen worden doorgeleverd ten aanzien waarvan nog een eigendomsvoorbehoud ten gunste van Opdrachtnemer geldt, is Opdrachtgever verplicht daarvan zelf de eigendom voor te behouden en op eerste verzoek van Opdrachtnemer alle vorderingen op de schuldenaar van Opdrachtgever, tot het verschuldigde bedrag, aan Opdrachtnemer te cederen.

17 Voorkomen van schade, melding Gebrek

17.1 Zorg Opdrachtnemer

Opdrachtnemer zal bij het nakomen van de Overeenkomst de zorg betrekken die in alle redelijkheid van hem verwacht mag worden. Desondanks is het niet uit te sluiten dat het door Opdrachtnemer Geleverde niet zonder Gebreken bij Opdrachtgever aankomt als gevolg van gebeurtenissen tijdens het transport of onvoorziene omstandigheden of Gebreken gaat vertonen als gevolg van de wijze van gebruik door Opdrachtgever.

17.2 Voorkomen schade

Het door Opdrachtnemer Geleverde kan wellicht gebruikt worden in processen of installaties van Opdrachtgever. De wijze waarop het Geleverde ingebouwd of gebruikt wordt, onder welke omstandigheden het Geleverde gebruikt wordt en welke specifieke eisen aan het Geleverde gesteld worden zijn doorgaans niet volledig bekend bij Opdrachtnemer. Indien het Geleverde onverhoopt een Gebrek gaat vertonen kan dit schade veroorzaken voor Opdrachtgever. De hoogte van die schade is in belangrijke mate afhankelijk van de wijze waarop de processen en installaties van Opdrachtgever zijn ingericht en waartoe die processen en installaties

dienen. Van belang zijn bijvoorbeeld de wijze en snelheid van monitoring, al dan niet redundante uitvoeringen, frequentie en diepgang van inspecties, soorten en wijze van alarmering bij storingen, al dan niet permanent toezicht, storingsafhandeling routines en gerelateerde bedrijfsprocessen, kwaliteit van onderhoud, etc. Omdat al de hiervoor genoemde parameters binnen het domein van Opdrachtgever liggen, is Opdrachtgever ervoor verantwoordelijk om afdoende maatregelen te nemen ter voorkoming van onnodige of onnodig hoge schade in geval een door Opdrachtnemer geleverd goed defect raakt.

17.3 Waarschuwing

Het gebruik van niet naar behoren functionerende zaken kan ernstige gevolgen opleveren voor het functioneren van processen of installaties waarvan het Geleverde deel uitmaakt of voor de daarbij betrokken personen. Dit wordt dan ook sterk afgeraden door Opdrachtnemer.

17.4 Melding Gebrek

Opdrachtgever dient een Gebrek Schriftelijk te melden aan Opdrachtnemer Onverwijld nadat hij hiervan kennis heeft gekregen of in alle redelijkheid had kunnen of moeten krijgen wanneer hij afdoende maatregelen zou hebben genomen als bedoeld in artikel 17.2. De melding van het Gebrek dient zodanig concreet te zijn dat het voor Opdrachtnemer zonder verdere navraag duidelijk is wat de aard van het Gebrek is en welke acties in alle redelijkheid van hem verwacht mogen worden. Bij de melding van het Gebrek dienen alle relevante omstandigheden die van belang zijn of zouden kunnen zijn voor een beoordeling van de toedracht van het Gebrek te worden omschreven.

18 Aansprakelijkheid

18.1 Voorwaarden vergoeding schade

Behoudens in geval van opzet of grove nalatigheid door de bedrijfsleiding van Opdrachtnemer en met inachtneming van de overige bepalingen van de ALV2014 en met name de overige leden van dit artikel is Opdrachtnemer uitsluitend verplicht om aan Opdrachtgever te vergoeden de schade die deze lijdt als gevolg van een Gebrek. De verplichting tot vergoeding van schade ontstaat niet eerder dan op het moment dat is voldaan aan elk van de volgende voorwaarden:

- het Gebrek dient door Opdrachtgever aan Opdrachtnemer te zijn gemeld op de wijze zoals omschreven in artikel 17.4;
- er dient sprake te zijn van verzuim zoals omschreven in artikel 18.2 en artikel 18.3;
- de schade dient toerekenbaar te zijn aan Opdrachtnemer;
- Opdrachtgever heeft voldoende aannemelijk gemaakt dat hij afdoende voorzorgsmaatregelen heeft genomen ter voorkoming of beperking van de schade zoals ondermeer genoemd in artikel 17.2 en 17.3.

18.2 Verzuimduur

Opdrachtnemer is in verzuim gedurende de tijd dat de prestatie uitblijft nadat deze opeisbaar is geworden en aan de eisen van artikel 18.3 is voldaan, behalve voor zover de vertraging hem niet kan worden toegerekend of nakoming naar het oordeel van Opdrachtnemer reeds blijvend onmogelijk is.

18.3 Ingebrekestelling

Het verzuim zoals bedoeld in artikel 18.2 treedt pas in, wanneer Opdrachtnemer door Opdrachtgever in gebreke wordt gesteld bij een Schriftelijke aanmaning waarbij hem een redelijke termijn voor de nakoming

wordt gesteld, en nakoming binnen deze termijn uitblijft. Voor het bepalen van de redelijke termijn dient in ieder geval doch niet uitsluitend rekening te worden gehouden met de op het moment van ingebrekestelling geldende levertermijnen en productiedoorlooptijden, de duur van eventuele transport(en) en de beschikbaarheid van grondstoffen en bouwmaterialen.

18.4 Aansprakelijkheidsverzekering

Opdrachtnemer kan maar hoeft zich niet te verzekeren tegen schade die kan ontstaan als gevolg van een aan hem toe te rekenen tekortkoming in de nakoming van zijn verplichtingen jegens Opdrachtgever. In het geval er een aansprakelijkheidsverzekering door Opdrachtnemer is afgesloten heeft dit mogelijk invloed op het bedrag waarvoor hij maximaal kan worden aangesproken in geval van zo'n tekortkoming. Middels het aangaan van een Overeenkomst aanvaardt Opdrachtgever dat op hem de taak rust om vooraf te controleren of de dekking die de door Opdrachtnemer afgesloten aansprakelijkheidsverzekering biedt, naar zijn mening toereikend is voor de betreffende Opdracht. Opdrachtnemer zal op het eerste verzoek van Opdrachtgever een kopie van het betreffende verzekeringspolisblad aan Opdrachtgever toesturen.

18.5 Beperking aansprakelijkheid

Indien Opdrachtnemer op grond een toerekenbare tekortkoming in de nakoming van de Overeenkomst of op grond van welke wettelijke grondslag ook aansprakelijk is jegens Opdrachtgever en gehouden is diens schade te vergoeden, is de verplichting tot het vergoeden van schade beperkt tot vergoeding van directe schade en tot maximaal het met de Overeenkomst gemoeide bedrag (excl. BTW). Indien het hoofdzakelijk een duurovereenkomst betreft met een looptijd van meer dan één jaar wordt het met de Overeenkomst gemoeide bedrag gesteld op het totaal van de vergoedingen (excl. BTW) bedongen voor één jaar. In ieder geval is de verplichting tot schadevergoeding beperkt tot maximaal € 500.000,- (vijfhonderdduizend euro).

In het geval dat de verzekeraar in verband met de aansprakelijkheid van Opdrachtnemer als hiervoor bedoeld een bedrag uitkeert, is de verplichting tot het vergoeden van schade bovendien beperkt tot het bedrag dat de verzekeraar voor het desbetreffende geval uitkeert danwel tot hetgeen door de verzekering is gedekt.

18.6 Uitsluiting aansprakelijkheid indirecte schade

De aansprakelijkheid van Opdrachtnemer is uitgesloten voor indirecte schade of gevolgschade, waaronder in ieder geval is te verstaan:

- andere schade dan de schade voor Opdrachtnemer om de directe gevolgen van de niet-nakoming te herstellen;
- schade door gederfde winst, productiestilstand, tenietgaan of achteruitgang van goederen als gevolg van productiestilstand, gemiste besparingen, bedrijfsstagnatie of door verminderde goodwill;
- schade als gevolg van aanspraken van derden, waaronder afnemers van Opdrachtgever;
- schade verband houdende met het gebruik van door Opdrachtgever aan Opdrachtnemer voorgeschreven zaken zoals doch niet uitsluitend: installaties, gereedschappen, machines, materialen of data, informatie of programmatuur van derden;
- schade verband houdende met de inschakeling van door Opdrachtgever aan Opdrachtnemer voorgeschreven toeleveranciers, programmeurs, adviseurs of controleurs;
- schade als gevolg van vermindering, vernietiging, of verlies van data, instellingen van digitale apparatuur, software, informatie, gegevens of documenten.

De in dit artikel genoemde uitsluitingen en beperkingen komen te vervallen indien en voor zover de schade het gevolg is van opzet of grove nalatigheid van de bedrijfsleiding van Opdrachtnemer.

18.7 Overige uitsluitingen

De aansprakelijkheid van Opdrachtnemer is voorts uitgesloten voor:

- de directe en indirecte gevolgen van niet stipte naleving door Opdrachtgever van de gebruiks- of bedieningsvoorschriften;
- normale slijtage, en beschadiging en/of slijtage veroorzaakt door onoordeelkundig gebruik en als gevolg van overbelasting of elke andere vorm van niet normaal gebruik.
- abnormale of niet voorziene omstandigheden althans omstandigheden waarmee Opdrachtnemer op grond van de bij het tot stand komen van de Overeenkomst aan hem overgelegde gegevens in alle redelijkheid niet had hoeven rekening te houden;
- schade waartegen Opdrachtgever zichzelf had kunnen verzekeren.

18.8 Cumulatie

De uitsluitingen en beperkingen van de aansprakelijkheid van Opdrachtnemer zoals omschreven in artikel 18 laten de overige beperkingen en uitsluitingen zoals opgenomen in de ALV2014 onverlet.

18.9 Verjaring

Iedere vordering die Opdrachtgever heeft op Opdrachtnemer vervalt door het enkele verloop van twaalf maanden na het ontstaan van die vordering en in elk geval na verloop van drie jaar na de levering door Opdrachtnemer, ongeacht de rechtsgrond van de vordering.

18.10 Vrijwaring

Opdrachtgever zal Opdrachtnemer vrijwaren en schadeloos stellen betreffende alle aanspraken van derden ter vergoeding van door deze derden geleden schade, waaronder begrepen aanspraken wegens productaansprakelijkheid en schending van rechten van intellectueel eigendom, als gevolg van een door Opdrachtgever aan deze derden geleverd goed dat mede bestond uit door Opdrachtnemer geleverde goederen.

18.11 Beroep op ALV2014 door anderen

Het bepaalde in dit artikel alsmede alle andere beperkingen en uitsluitingen van aansprakelijkheid genoemd in de ALV2014 gelden mede ten gunste van medewerkers in dienst van Opdrachtnemer en van alle (rechts)personen waarvan Opdrachtnemer zich bij de uitvoering van de Overeenkomst bedient en ten gunste van het concern waarvan hij deel uitmaakt.

18.12 Algemene voorwaarden derden

Ten aanzien van goederen en diensten welke Opdrachtnemer van een derde heeft betrokken geldt dat de op de desbetreffende overeenkomst toepasselijke bepalingen betreffende garantie, reserveonderdelen en aansprakelijkheid mede van toepassing zijn op de Overeenkomst tussen Opdrachtnemer en Opdrachtgever, indien en voor zover Opdrachtnemer zich daarop beroept. Opdrachtgever geeft Opdrachtnemer door het aangaan van een Overeenkomst, de bevoegdheid om een beperking van de aansprakelijkheid van deze derde te aanvaarden.

19 Intellectuele eigendomsrechten

19.1 Eigendom

Alle rechten van intellectueel eigendom, hierna te noemen 'IE', op het door Opdrachtnemer aan Opdrachtgever geleverde, ontwikkelde of ter beschikking gestelde - waaronder Documentatie, uitvindingen, ideeën, programmatuur, IC's, databestanden, schema's, apparatuur, monsters, schakelingen, methodes, opstellingen, installaties, oplossingen, analyses, ontwerpen, rapporten, offertes - berusten uitsluitend bij Opdrachtnemer dan wel bij zijn licentiegever(s) of zijn Toeleverancier(s).

19.2 Gebruiksrecht leveringen

Tenzij Schriftelijk anders is overeengekomen verkrijgt Opdrachtgever in verband met de overeengekomen leveringen, voor zover van toepassing, uitsluitend de eeuwigdurende, niet exclusieve en niet overdraagbare gebruiksrechten voor de specifieke toepassing waarvoor de levering was bedoeld en uitsluitend voor gebruik in het land waar de levering volgens Overeenkomst diende plaats te vinden.

19.3 Moment overgang gebruiksrecht

De in artikel 19.1 genoemde gebruiksrechten gaan eerst over op Opdrachtgever op het moment dat de betreffende leveringen compleet zijn en naar behoren hebben plaatsgevonden en Opdrachtgever al zijn verplichtingen uit de Overeenkomst jegens Opdrachtnemer is nagekomen.

19.4 Registratie IE-rechten

Voor zover met betrekking tot de in 19.1 genoemde rechten een registratie vereist is alvorens het betreffende recht te doen ontstaan, is het Opdrachtgever behoudens Schriftelijke toestemming van Opdrachtnemer verboden de betreffende registratiehandelingen te (doen) verrichten.

19.5 Inbreuk

Indien onverhoopt mocht blijken dat een door Opdrachtnemer aan Opdrachtgever verkocht goed in Nederland inbreuk maakt op een recht van intellectueel eigendom van een derde, en Opdrachtgever te dier zake wordt aangesproken, is Opdrachtgever verplicht Opdrachtnemer daarvan terstond schriftelijk op de hoogte te brengen. In dat geval is Opdrachtnemer gerechtigd om, naar eigen keuze, deze inbreuk te herstellen door:

- het recht om dat goed te gebruiken aan Opdrachtgever te verschaffen, ofwel
- het goed zodanig te wijzigen dat dit geen inbreuk meer maakt, ofwel
- een vervangend goed te leveren dat geen inbreuk maakt, ofwel
- aan Opdrachtgever nadat het goed van hem is terugontvangen de koopprijs te restitueren onder aftrek van een redelijke vergoeding voor de periode dat Opdrachtgever het goed ter beschikking heeft gehad.

Ter zake van inbreuk op een recht van IE buiten Nederland zal Opdrachtgever tegen Opdrachtnemer geen enkele aanspraak kunnen doen gelden en geen enkele vordering hebben.

19.6 Uitsluiting aansprakelijkheid IE

Opdrachtnemer is niet aansprakelijk voor de inbreuk op enig recht van intellectueel eigendom dan wel enig ander exclusief recht welke het gevolg is van:

- enige wijziging in of aan een door of namens Opdrachtnemer verkocht of geleverd goed;
- enig gebruik of toepassing van een dergelijk goed anders dan dat door Opdrachtnemer is voorgeschreven of waarvan Opdrachtnemer op

- grond van de Overeenkomst mocht uitgaan;
- integratie, gebruik of toepassing met niet door of namens Opdrachtnemer verkochte en geleverde goederen, (delen van) systemen en netwerken daaronder begrepen;
- een softwareaanpassing die niet door of namens Opdrachtnemer is geschied.

20 Betaling

20.1 Betalingscondities

Opdrachtgever zal de facturen betalen volgens de op de factuur vermelde betalingscondities. Indien geen specifieke condities op de factuur zijn vermeld zal Opdrachtgever binnen dertig (30) dagen na de op de factuur vermelde factuurdatum betalen. Opdrachtgever is niet gerechtigd tot verrekening of tot opschorting van een betaling. De op de bankafschriften van Opdrachtnemer aangegeven valutadag waarop een betaling is ontvangen geldt als de dag waarop de betaling is geschied.

20.2 Volgorde betaling

Iedere betaling van Opdrachtgever strekt - indien van toepassing - in de eerste plaats ter voldoening van de door hem verschuldigde rente en van de aan Opdrachtnemer verschuldigde incassokosten en administratiekosten, en vervolgens ter voldoening van de openstaande vorderingen in volgorde van ouderdom.

20.3 Te late betaling

Indien Opdrachtgever door hem aan Opdrachtnemer verschuldigde bedragen niet tijdig voldoet, is Opdrachtgever zonder dat een aanmaning of ingebrekestelling nodig is, over het openstaande bedrag wettelijke rente voor handelstransacties verschuldigd, cumulatief per maand te berekenen. Indien Opdrachtgever na een betalingsherinnering, aanmaning of ingebrekestelling eveneens zijn betalingsverplichtingen binnen een redelijke termijn niet nakomt, verkeert hij in verzuim van rechtswege. Vanaf dat moment is Opdrachtgever naast de in rechte vastgestelde kosten tevens gehouden aan Opdrachtnemer te vergoeden de door Opdrachtnemer werkelijk gemaakte gerechtelijke kosten en de werkelijk gemaakte buitengerechtelijke kosten waaronder begrepen de kosten in rekening gebracht door partij-en/of gerechtelijke deskundigen.

20.4 Reclames factuur

Reclames met betrekking tot een factuur dienen schriftelijk binnen 8 (acht) dagen na de datum van die factuur bij Opdrachtnemer te worden ingediend.

20.5 Betalingsverplichting blijft

Het melden van een Gebrek zoals omschreven in artikel 14.4 en/of artikel 17.4 ontslaat Opdrachtgever niet van zijn betalingsverplichtingen jegens Opdrachtnemer.

21 Beëindiging Overeenkomst

21.1 Ontbinding of nakoming

In het geval een der Partijen in verzuim is, geeft dit de andere Partij de bevoegdheid om de Overeenkomst geheel of gedeeltelijk te ontbinden onverminderd de bevoegdheid om nakoming te vorderen.

21.2 Vergoeden van schade

Opdrachtnemer is in geval van ontbinding door Opdrachtgever niet gehouden tot het voldoen van een schadevergoeding aan Opdrachtgever.

21.3 Onmiddellijke beëindiging

Oprachtnemer kan de Overeenkomst zonder ingebrekestelling met onmiddellijke ingang ontbinden ingeval de andere Partij in staat van faillissement verklaard wordt, tot boedelafstand overgaat, (voorlopige of definitieve) surseance van betaling verleend wordt, in het geval dat beslag op het gehele vermogen van de andere Partij of een gedeelte daarvan wordt gelegd of in het geval dat de onderneming van de andere Partij wordt geliquideerd of beëindigd.

21.4 Gevolgen ontbinding

Indien een Partij een Overeenkomst ingevolge de bepalingen van dit artikel ontbindt, zullen de bedragen die de Oprachtgever op het ogenblik van ontbinding aan Oprachtnemer verschuldigd is ten volle verschuldigd blijven en zal Oprachtgever ten aanzien van deze bedragen de rente en kosten verschuldigd zijn volgens de bepalingen van de ALV2014, onverminderd het recht van Oprachtnemer tot het vorderen van schadevergoeding, tot het gebruik maken van de rechten voortvloeiende uit eigendomsvoorbehoud tot het nemen van overige (rechts)maatregelen en overige aan Oprachtnemer toekomende rechten.

22 Annulering op verzoek van Oprachtgever

22.1 Wederzijdse instemming

Oprachtgever kan Oprachtnemer verzoeken om in te stemmen met het annuleren (cancelen) van een reeds geplaatste maar nog niet uitgevoerde Overeenkomst. Annulering van een Overeenkomst kan niet eerder plaatsvinden dan nadat Partijen Schriftelijk overeenstemming hebben bereikt over de annuleringsvoorwaarden, waaronder begrepen de hoogte van de annuleringskosten, en nadat alle overeengekomen annuleringsvoorwaarden naar het oordeel van Oprachtnemer volledig zijn voldaan.

22.2 Moment van annulering

Zolang Partijen geen overeenstemming hebben bereikt over de annuleringsvoorwaarden of zo lang de annuleringsvoorwaarden naar het oordeel van Oprachtnemer niet geheel zijn vervuld, zal de Overeenkomst voortduren en blijven Partijen verplicht om hun wederzijdse verplichtingen op grond van die Overeenkomst onverkort na te komen.

22.3 Hoogte kosten annulering

De hoogte van de annuleringskosten zullen per geval door Oprachtnemer worden bepaald. Van belang voor het bepalen van de hoogte van de annuleringskosten zijn onder meer de volgende factoren:

- het met de Overeenkomst gemoeide bedrag;
- de mate waarin de uitvoering van de Overeenkomst reeds is gevorderd;
- het soort Overeenkomst (levering goederen, ontwikkelopdracht, levering van een werk, service-overeenkomst, training/opleiding, etc.);
- de kosten die Oprachtnemer tot het moment van annuleren reeds heeft gemaakt, de verplichtingen die Oprachtnemer in verband met de uitvoering van de Overeenkomst reeds is aangegaan;
- de acties die Oprachtnemer in verband met de annulering dient te nemen;
- de winst die Oprachtnemer misloopt als gevolg van de annulering.

22.4 Schade door annulering

In geval van annulering van een Overeenkomst zal Oprachtnemer in geen geval gehouden zijn om enige schade te vergoeden die Oprachtgever lijdt of zou kunnen lijden als gevolg van die annulering.

23 Toepasselijk recht en geschillen

23.1 Nederlands recht

Op elk Aanbod gedaan door Oprachtnemer, op elke Overeenkomst aangegaan door of namens Oprachtnemer en op iedere andere rechtsbetrekking tussen Partijen is Nederlands recht van toepassing. De toepasselijkheid van het Weens Koopverdrag 1980 is uitgesloten.

23.2 Forumkeuze

Geschillen voortvloeiende uit een tussen Oprachtnemer en Oprachtgever gesloten Overeenkomst zullen worden voorgelegd aan de bevoegde rechter in het arrondissement waarin Oprachtnemer gevestigd is als rechter in eerste instantie, met dien verstande dat indien een bepaalde rechter dwingendrechtelijk als competente rechter is aangewezen, het geschil zal worden beslecht door de aldus aangewezen rechter als rechter van eerste instantie, een en ander onverminderd het recht van Oprachtnemer om beslag te leggen en andere voorlopige maatregelen te nemen of te doen nemen op die plaats(en) voor die rechtelijke instanties waar dit Oprachtnemer wenselijk voorkomt.

23.3 Overige

Het in artikel 23.2 bepaalde laat onverlet het recht van Oprachtnemer om een geschil voor te leggen aan de volgens de normale competentieregels bevoegde rechter, dan wel te laten beslechten middels arbitrage of een bindend advies.

24 Geldigheid

In geval enige bepaling van deze ALV2014 geheel of ten dele niet geldig en/of niet afdwingbaar mocht zijn, dit ten gevolge van enig wettelijk voorschrift, gerechtelijke uitspraak, of enige richtlijn, beslissing, aanbeveling of maatregel van enige plaatselijke, regionale, nationale of supranationale autoriteit of instantie, dan wel anderszins, dan zal dit geen enkel gevolg hebben voor de geldigheid van alle andere bepalingen van deze ALV2014. Indien een bepaling van deze ALV2014 niet geldig mocht zijn om een reden als bedoeld in de vorige zin, maar wel geldig zou zijn indien deze een beperktere omvang of strekking zou hebben, dan zal deze bepaling automatisch gelden met de meest verstrekkende of omvangrijkste beperktere omvang of strekking waarmede of waarin deze wel geldig is.

25 Deponering

Deze algemene voorwaarden zijn gedeponerd bij de Kamer van Koophandel Gooi-, Eem- en Flevoland, onder nummer 40507574.

DEEL B: Betreffende Overeenkomsten tot verrichten van Werkzaamheden en aannemen van Werk.

26 Toepasselijkheid

26.1 Werkzaamheden en Werk

De bepalingen in Deel B van de ALV2014 zijn van toepassing op alle rechtsbetrekkingen tussen Oprachtgever en Oprachtnemer betreffende het verrichten van Werkzaamheden en het aannemen van Werk onverminderd de toepasselijkheid van de bepalingen uit Deel A van de ALV2014 welke, voor zover van toepassing, ook van toepassing zijn op de levering van Werkzaamheden en het aannemen van Werk.

26.2 Deel B > Deel A

De bepalingen uit Deel B van de ALV2014 vormen derhalve een aanvulling op de bepalingen uit Deel A van de ALV2014. Wanneer een bepaling uit Deel B van de ALV2014 mede van toepassing is en geheel of gedeeltelijk strijdig is met een bepaling uit Deel A van de ALV2014, prevaleert de bepaling uit Deel B van de ALV2014 voor zover als de strijdigheid strekt.

27 Definities

27.1 Aannemen van Werk: Het in opdracht van Oprachtgever tot stand brengen (maken, bouwen, leveren) van een zaak van stoffelijke aard. Hierbij kan bijvoorbeeld gedacht worden aan het maken van een installatie, testopstelling, systeem, machine, apparaat, inplaat, schakelkast, etc. Voor het tot stand brengen van het Werk zullen Partijen doorgaans een richtprijs overeenkomen, specificaties vastleggen en afspraken over meer- en minderwerk en de wijze van afnemen en testen maken.

27.2 Ontwerpdata: Alle gegevens en omstandigheden, waaronder informatie, data, specificaties, eisen, wijze van gebruik en omgevingscondities, op grond waarvan Oprachtnemer Werkzaamheden dient te verrichten of een Werk dient te leveren of waarmee hij anderszins rekening dient te houden bij de uitvoering van de Overeenkomst, voor zover die voor of tijdens het tot stand komen van de Overeenkomst door Oprachtgever zijn verstrekt en door Oprachtnemer aan Oprachtgever zijn bevestigd. Voor zover tijdens de uitvoering van de Overeenkomst nog aanvullende relevante gegevens en/of omstandigheden aan Oprachtnemer bekend worden, zullen deze alleen onderdeel van de Ontwerpdata gaan uitmaken wanneer dit expliciet en Schriftelijk door Oprachtnemer aan Oprachtgever is bevestigd.

27.3 Opdracht: De opdracht tot het uitvoeren van Werkzaamheden en/of het leveren van een Werk zoals is gespecificeerd in de Overeenkomst en de ALV2014 en Ontwerpdata.

28 De Opdracht

28.1 Tot stand komen

De Overeenkomst betreffende het leveren van Werkzaamheden en/of een Werk kan uitsluitend Schriftelijk tot stand komen met inachtneming van artikel 3. De werking van artikel 3.7 is uitgesloten voor de levering van Werkzaamheden en van een Werk.

28.2 Omvang
De omvang van de Opdracht en de specificaties waaraan het Geleverde dient te voldoen zijn uitsluitend bepaald door hetgeen Partijen daarover Schriftelijk zijn overeengekomen.

28.3 Inspanningsverplichting
De door Opdrachtnemer te verrichten Werkzaamheden hebben het karakter van inspanningsverplichtingen, tenzij expliciet is overeengekomen dat deze het karakter hebben van een resultaatsverplichting en het beoogde resultaat met voldoende bepaaldheid is omschreven met inachtneming van het bepaalde in het volgende lid.

28.4 Resultaatsverplichtingen
Partijen kunnen Schriftelijk overeenkomen dat Opdrachtnemer met het uitvoeren van de Opdracht een concreet resultaat dient te bereiken. In dat geval is pas sprake van een resultaatsverplichting indien ook aan de volgende voorwaarden is voldaan:

- alle door Opdrachtnemer benodigde Ontwerpdata die van belang zijn voor het kunnen bewerkstelligen van het overeengekomen resultaat moeten voor of tijdens het tot stand komen van de Overeenkomst door Opdrachtgever aan Opdrachtnemer zijn gemeld en door Opdrachtnemer aan Opdrachtgever zijn bevestigd;
- na het tot stand komen van de Overeenkomst is naar het oordeel van Opdrachtnemer niet in nadelige zin iets gewijzigd aan de in het vorige punt genoemde informatie, gegevens en omstandigheden;
- de criteria aan de hand waarvan en de omstandigheden waarin wordt beoordeeld of het overeengekomen resultaat is gerealiseerd dienen glashelder en objectief meetbaar te zijn op de overeengekomen wijze;
- de wijze waarop Partijen vaststellen of het overeengekomen resultaat is gerealiseerd dient voor of bij het tot stand komen van de Overeenkomst door Opdrachtnemer aan Opdrachtgever Schriftelijk te zijn bevestigd.

28.5 Gedeeltelijke resultaatsverplichting
Voor zover Partijen wel een resultaatsverplichting zijn overeengekomen maar niet geheel aan de voorwaarden daartoe is voldaan, heeft de Overeenkomst het karakter van een inspanningsverplichting voor zover naar het oordeel van Opdrachtnemer het gegarandeerde resultaat niet kon worden behaald als gevolg van het niet voldoen aan de hiervoor bedoelde voorwaarden.

29 Scope

29.1 Basis voor de Werkzaamheden en Werk
Opdrachtnemer zal de overeengekomen Werkzaamheden uitvoeren en het overeengekomen Werk tot stand brengen op basis van de Ontwerpdata.

29.2 Formaat Ontwerpdata
Opdrachtgever zal de Ontwerpdata zo veel mogelijk digitaal aanleveren in het overeengekomen formaat. Indien hierover niets is afgesproken zullen de Ontwerpdata digitaal worden aangeleverd in het door Opdrachtnemer opgegeven formaat. Noodzakelijke aanpassingen, ordening, conversies en sorteringen van de Ontwerpdata zullen op het eerste verzoek van Opdrachtnemer door Opdrachtgever worden uitgevoerd.

29.3 Toegang systemen
Voor zover voor de uitvoering van de Werkzaamheden het naar het oordeel van Opdrachtnemer nodig is dat hij toegang heeft tot installaties, netwerken of syste-

men van Opdrachtgever, zal Opdrachtgever daaraan Onverwijl zijn medewerking verlenen. Opdrachtnemer is niet aansprakelijk voor schade of kosten als gevolg van het gebruik van de netwerken, systemen of installaties van Opdrachtgever tenzij Opdrachtgever bewijst dat de schade of kosten het gevolg zijn van opzet of grove nalatigheid van de bedrijfsleiding van Opdrachtnemer.

29.4 Juistheid Ontwerpdata
Opdrachtgever staat in voor de juistheid en de volledigheid van de Ontwerpdata. Indien naar het oordeel van Opdrachtnemer zich onvolkomenheden in de Ontwerpdata voordoen, is hij gerechtigd zijn Werkzaamheden op te schorten tot het moment dat de onvolkomenheden door Opdrachtgever zijn weggenomen. In een dergelijk geval zal Opdrachtgever, onverminderd het recht van Opdrachtnemer op vergoeding van schade, in elk geval aan Opdrachtnemer verschuldigd zijn de toepasselijke vergoeding voor hetgeen reeds ter uitvoering van de Overeenkomst is verricht, terwijl Opdrachtnemer alsdan voorts gerechtigd is extra kosten volgens zijn gebruikelijke tarieven in rekening te brengen. Opdrachtgever kan aan de opschorting door Opdrachtnemer geen enkel recht op een vergoeding ontfemen, ongeacht de rechtsgrond daarvan.

29.5 Informatieplicht Opdrachtgever
Op Opdrachtgever rust de verplichting om alle relevante gegevens en omstandigheden die binnen zijn domein liggen en voor de uitvoering van de Overeenkomst van belang zouden kunnen zijn, tijdig aan Opdrachtnemer bekend te maken.

30 Levertermijn

30.1 Aanvang levertermijn
Indien door Partijen een bepaalde levertermijn is overeengekomen, gaat deze termijn in op de dag volgend op de dag waarop, voor zover van toepassing, aan elk van de volgende voorwaarden is voldaan:

- de Overeenkomst betreffende de Opdracht is tot stand gekomen;
- alle in verband met de uitvoering van de Opdracht naar het oordeel van Opdrachtnemer noodzakelijke Ontwerpdata in het juiste formaat door Opdrachtgever ter beschikking zijn gesteld;
- voor zover een vooruitbetaling is overeengekomen, deze door Opdrachtnemer is ontvangen;
- de dag waarop naar het oordeel van Opdrachtnemer aan alle - in verband met de uitvoering van de Opdracht - noodzakelijke formaliteiten is voldaan, waaronder het verkrijgen van vergunningen;
- voor zover in verband met het uitvoeren van de Opdracht op een door Opdrachtgever aan te wijzen terrein of aan een door Opdrachtgever aan te wijzen installatie, netwerk of systeem dient te worden gewerkt, dit/deze daartoe naar het oordeel van Opdrachtnemer in gereedheid is/zijn gebracht en Opdrachtnemer daar onbelemmerd toegang toe heeft of aan hem ter beschikking is/zijn gesteld.

30.2 Leverdatum i.p.v. levertermijn
Indien geen levertermijn maar een leverdatum is overeengekomen, is de levertermijn gelijk aan het aantal dagen tussen het moment waarop de Overeenkomst tot stand komt en de overeengekomen leverdatum. Deze termijn zal niet eerder aanvangen dan het moment waarop aan alle voorwaarden genoemd in artikel 30.1 is voldaan. Het moment van leveren zal in dat geval zijn het moment waarop de hiervoor genoemde levertermijn is verstrekt met inachtneming van de overige bepalingen van artikel 30.

30.3 Vertraging
Indien zich tijdens het uitvoeren van de Opdracht vertraging voordoet die niet volledig is toe te rekenen aan Opdrachtnemer, wordt de levertermijn verlengd met de duur van die vertraging.

30.4 Verlengen levertermijn
Indien tijdens de uitvoering van de Opdracht niet langer wordt voldaan aan de voorwaarden voor aanvang van de levertermijn als omschreven in artikel 30.1 en de voortgang van de overeengekomen Werkzaamheden en/of het Werk hierdoor naar het oordeel van Opdrachtnemer wordt belemmerd, zal de levertermijn worden verlengd met het aantal dagen dat niet langer aan die voorwaarden is voldaan.

30.5 Geen fatale levertermijn
De overeengekomen levertermijn is een geschatte levertermijn, op grond van - op het moment waarop het Aanbod is gedaan - bij Opdrachtnemer bekende levertijden van Toeleveranciers, informatie en omstandigheden. Indien zich tijdens de levertermijn buiten de schuld van Opdrachtnemer omstandigheden voordoen waardoor de overeengekomen levertermijn niet langer haalbaar is, zal de levertermijn worden opgerekt voor zover als nodig naar het oordeel van Opdrachtnemer.

30.6 Vertraging > 16 weken
In het geval dat de totale vertraging als bedoeld in artikel 30.5 meer bedraagt dan 16 (zestien) weken, heeft Opdrachtgever het recht om de Overeenkomst te beëindigen. In dat geval is Opdrachtnemer niet verplicht om enige schade of kosten te vergoeden die Opdrachtgever door de latere levering en/of de beëindiging lijdt.

31 Facilitering door Opdrachtgever

31.1 Verplichtingen Opdrachtgever
Behalve indien en voor zover uitdrukkelijk anders is overeengekomen zal Opdrachtgever zelf - naar het oordeel van Opdrachtnemer voldoende en tijdig - zorg dragen voor:

- grond-, bestratings-, hei-, breek-, funderings-, beton-, timmer- en stofferingswerk of andere bijkomende werken, van welke aard dan ook;
- een goede en constante bereikbaarheid van de plaats(en) en begeleiding naar/op de plaats(en) waar Opdrachtnemer in verband met het uitvoeren van de Opdracht toegang moet hebben;
- door Opdrachtnemer benodigde tekeningen, Documentatie, plattegronden, schema's en toelichting betreffende het terrein en de zaken daarop van Opdrachtgever;
- de vereiste hulp voor het plaatsen of verplaatsen van stukken die redelijkerwijs niet door twee mensen te hanteren zijn, alsmede de te bedienen hijs- en/of hefwerktuigen en soortgelijke hulpmiddelen;
- het ter beschikking stellen, opstellen, en na voltooiing van de Werkzaamheden van Opdrachtnemer weer verwijderen van steigers, stellingen en ladders;
- de levering van brandstoffen, energie en hulpmaterialen zoals perslucht, gas, water, elektriciteit, gasolie en benzine, aan- en afvoerleidingen, en de vereiste aansluitpunten, nodig voor de uitvoering van de Opdracht en de eventuele beproeving en inbedrijfstelling;
- de terbeschikkingstelling van schakel- en beveiligingsapparatuur en leidingen voor de te leveren of te gebruiken elektromotoren en/of andere elektrische apparatuur, uitgezonderd aanloop- en regelweerstand die deel uitmaken van de elektrische apparatuur;
- het tijdens de duur van de uitvoering van de Opdracht

ter beschikking stellen, in de directe nabijheid van de plaats(en) waar de Opdracht moet worden uitgevoerd, van een droge, verwarmde, verlichte en afzonderlijk afsluitbare ruimte van voldoende omvang, als onderkomen voor de betreffende werklieden en voor het opslaan van de te verwerken of gebruiken materialen en gereedschappen en van persoonlijke eigendommen van de werklieden als ook het ter beschikking stellen van een WC;

- werkzaamheden vereist om onderdelen die vuil zijn geworden, beschadigd of ontregeld zijn geraakt, of welke niet meer functioneren, weer in goede en bruikbare staat te brengen, tenzij de verontreiniging of de beschadiging door de ondergeschikten van Opdrachtnemer is geschied;
- het opstarten en/of in bedrijf houden en/of stoppen van installaties die onder het beheer van Opdrachtgever vallen voor zover dat voor het uitvoeren van de Opdracht wenselijk of nodig is;
- voldoende verlichting en, indien van toepassing, het op de vereiste of gewenste temperatuur en vochtigheid brengen en houden van de plaats(en) waar de Opdracht uitgevoerd dient te worden, zodanig dat de Werkzaamheden of het Werk zonder moeilijkheden doorgang kunnen vinden;
- aanvragen van en het tijdig voldoen van het verschuldigde ter zake van voedingsleidingen, aansluitingen, precariorechten, hinderwetvergunningen, vergunningen ingevolge de Wet Milieubeheer en overige wetgeving met betrekking tot het milieu, (ver)bouwvergunningen en overige wettelijke vereisten.

31.2 Overtollige materialen

Vervangen, afkomende of verwijderde materialen worden eigendom van Opdrachtnemer tenzij hij van dat recht geen gebruik maakt.

32 Meer-/minderwerk

32.1 Wijzigingen/uitbreidingen/inperking

Partijen kunnen een wijziging of meer- dan wel minderwerk van de overeengekomen Werkzaamheden of het Werk overeenkomen. Indien een vaste prijs in de Overeenkomst is overeengekomen, zal Opdrachtnemer Opdrachtgever mededelen welke financiële, tijdsmatige en overige consequenties de gewenste wijziging met zich brengt.

32.2 Meer-/minderwerk is wijziging Overeenkomst

Indien Partijen een wijziging of meer- dan wel minderwerk overeenkomen, heeft dit te gelden als wijziging van de Overeenkomst als bedoeld in artikel 5.

32.3 Levertijden schuiven mee

Ingeval Partijen een wijziging van de Overeenkomst overeenkomen, zal de overeengekomen leveringstermijn of leverdatum worden verlengd respectievelijk opgeschoven met het aantal dagen dat voor de verwezenlijking van de wijziging van de Overeenkomst noodzakelijk is.

32.4 Noodzakelijke wijziging

Indien Opdrachtnemer in verband met de uitvoering van de Werkzaamheden of het Werk van oordeel is dat een wijziging en/of uitbreiding daarvan noodzakelijk of in alle redelijkheid wenselijk is, zal hij Opdrachtgever daarover inlichten. Indien Opdrachtgever alsdan niet binnen 14 (veertien) dagen Schriftelijk met de voorgestelde wijziging(en) en/of uitbreiding(en) en de daaraan verbonden prijswijziging heeft ingestemd, zal Opdrachtnemer gerechtigd zijn de nakoming van zijn verplichtingen jegens Opdrachtgever op te schorten. In dat geval zal Opdrachtgever gehouden

zijn voor de reeds verrichte Werkzaamheden en het reeds Geleverde, Opdrachtnemer een vergoeding te betalen op basis van de toepasselijke tarieven van Opdrachtnemer, zulks onverminderd het recht van Opdrachtnemer tot vergoeding van de door hem geleden schade.

32.5 Betaling meerwerk

Tenzij anders is overeengekomen kan meerwerk afzonderlijk door Opdrachtnemer worden gefactureerd nadat dit meerwerk volgens Opdrachtnemer is voltooid.

33 Levering en afname

33.1 Milestones

Indien is afgesproken dat de Opdracht in fasen zal worden uitgevoerd, is Opdrachtnemer gerechtigd de Werkzaamheden en leveringen met betrekking tot een volgende stap of fase dan wel enig deel van die Werkzaamheden of leveringen uit te stellen of op te schorten totdat Opdrachtgever de resultaten van de voorafgaande stap(pen) of fase(n) Schriftelijk heeft goedgekeurd conform de overeengekomen testcriteria.

33.2 Testperiode

Wanneer niet anders is overeengekomen zal Opdrachtgever het Geleverde binnen de testperiode van 8 (acht) werkdagen toetsen aan de overeengekomen testcriteria te rekenen vanaf het moment dat Opdrachtnemer kenbaar heeft gemaakt dat het Geleverde gereed is om af te nemen.

33.3 Verlenging testperiode

Indien tijdens de uitvoering van de test(s) blijkt dat de voortgang van de test(s) belemmerd wordt door een Gebrek in het Geleverde zal Opdrachtgever Opdrachtnemer hieromtrent zo gedetailleerd mogelijk Schriftelijk informeren; in een dergelijk geval zal de testperiode worden onderbroken totdat het Geleverde wederom ter beproeving wordt aangeboden.

33.4 Melden Gebreken aan Geleverde tijdens tests

Opdrachtgever zal elk Gebrek dat tijdens de tests of gedurende de garantietermijn aan het licht komt Onverwijld, Schriftelijk en deugdelijk onderbouwd en gedocumenteerd aan Opdrachtnemer mededelen. Opdrachtnemer is niet eerder gehouden tot herstel van een Gebrek dan nadat hij alle beschikbare en voor herstel van het Gebrek benodigde gegevens van Opdrachtgever heeft ontvangen.

33.5 Kosten herstel Gebreken

Het herstel van een tijdens de tests vastgesteld Gebrek zal kosteloos plaatsvinden wanneer een vaste prijs is overeengekomen. Indien geen vaste prijs was overeengekomen heeft Opdrachtnemer recht op een redelijke vergoeding volgens de overeengekomen prijzen en tarieven voor de in verband met het herstel van het Gebrek gemoeide inspanningen.

33.6 Testcriteria

De testcriteria dienen bij voorkeur voor of bij het tot stand komen van de Overeenkomst Schriftelijk door Partijen te worden overeengekomen. Subjectieve criteria maken geen onderdeel uit van de testcriteria. Later overeengekomen criteria zijn slechts van toepassing voor zover die door Opdrachtnemer Schriftelijk aan Opdrachtgever zijn bevestigd. Opdrachtgever kan zich er niet op beroepen dat het Geleverde niet voldoet aan bepaalde eisen wanneer deze eisen geen onderdeel uitmaken van de overeengekomen testcriteria. Wanneer niet wordt voldaan aan de testcriteria is sprake van een Gebrek zoals bedoeld in artikel 1.5.

33.7 Moment van oplevering Geleverde

Het Geleverde is naar behoren geleverd en afgenomen op het eerste van de volgende momenten:

- het moment waarop Opdrachtgever het Geleverde na toetsing volgens de overeengekomen testcriteria heeft gekeurd en daarbij geen essentieel Gebrek heeft vastgesteld zoals bedoeld in artikel 33.9;
- het moment waarop de testperiode is verlopen te rekenen vanaf de dag volgend op de dag waarop Opdrachtnemer Opdrachtgever Schriftelijk heeft medegedeeld dat het Geleverde gereed is om af te nemen en Opdrachtgever heeft nagelaten het Geleverde binnen de testperiode te testen;
- het moment waarop de testperiode is verlopen te rekenen vanaf de dag volgend op de dag waarop Opdrachtnemer Opdrachtgever Schriftelijk heeft medegedeeld dat het Geleverde gereed is om af te nemen en Opdrachtgever Opdrachtnemer niet Schriftelijk heeft geïnformeerd over een essentieel Gebrek (zoals omschreven in artikel 33.9) aan het Geleverde;
- het moment dat Opdrachtgever het Geleverde of de installatie waarvan dit deel uitmaakt of na inbouw is gaan uitmaken feitelijk in gebruik heeft genomen;
- het moment waarop Opdrachtgever de facturen betreffende het Geleverde heeft voldaan.

33.8 Werkzaamheden na levering

Voor zover de levering van een Werk is overeengekomen en Opdrachtnemer in samenhang met dat Werk nog Werkzaamheden dient te verrichten (bijvoorbeeld kalibratie of het geven van instructies), zal het Werk desalniettemin hebben te gelden als geleverd en afgenomen wanneer het Werk zelf op grond van artikel 33.7 heeft te gelden als geleverd en afgenomen.

33.9 Essentieel Gebrek

Onder een essentieel Gebrek is te verstaan een tekortkoming die de normale werking of het normale gebruik van het Geleverde naar het oordeel van Opdrachtnemer op noemenswaardige wijze in de weg staat.

33.10 Herstel van niet-essentieel Gebrek

Indien in het kader van tests in verband met de afname slechts een of meer niet-essentiële Gebreken worden vastgesteld zal het Geleverde hebben te gelden als opgeleverd. Opdrachtnemer is gehouden dit(deze) niet-essentiële Gebrek(en) zo spoedig mogelijk te herstellen. Een niet-essentieel Gebrek geeft Opdrachtgever niet het recht om het Geleverde niet af te nemen, de Overeenkomst geheel of gedeeltelijk te ontbinden of betalingen op te schorten.

33.11 Adviezen

Adviezen, verstrekte informatie, gegevens en/of suggesties van Opdrachtnemer omtrent gebruik, plaatsing, inbedrijfname, inbouw, uitbouw etc. van het Geleverde hebben slechts het karakter van een garantie van bijvoorbeeld rendement, nauwkeurigheid, compatibiliteit met andere zaken, werking in een bepaalde omgeving of installatie, etc., wanneer dat expliciet is overeengekomen met inachtneming van het bepaalde in artikel 14.2.

34 Garantie

34.1 Schakelbepaling

De garantiebepalingen van artikel 14 van ALV2014 zijn eveneens van toepassing op de levering van een Werk en van Werkzaamheden, voor zover deze gezien het specifieke karakter van het Geleverde daarop van toepassing kunnen zijn.

34.2 Conform overeengekomen specificaties
Opdrachtnemer garandeert de Werkzaamheden en het Werk uit te voeren met inachtneming van de Ontwerpdata en deze zodanig uit te voeren dat deze voldoen aan de overeengekomen specificaties en de daaraan in redelijkheid te stellen eisen met inachtneming van artikel 28.2.

34.3 Garantietermijn bij normaal gebruik
Tenzij anders is overeengekomen geldt de garantietermijn voor gebruik tijdens werkdagen van acht (8) uur per dag. Indien het Geleverde wordt gebruikt tijdens werkdagen van meer dan acht (8) uur per dag, is de werkelijke garantietermijn overeenkomstig korter.

34.4 Uitsluiting
Opdrachtnemer geeft geen garantie op zaken die weliswaar door of namens Opdrachtnemer werden gemonteerd, geïnstalleerd, ingeregeld, gekalibreerd, gevalideerd, getest, geïnspecteerd, afgesteld en/of in bedrijf gesteld etc., maar die niet door of namens Opdrachtnemer zelf zijn geleverd.

35 Aansprakelijkheid

Onverminderd de bepalingen in artikel 18 zijn de volgende bepalingen van toepassing.

35.1 Uitsluitingen i.v.m. Werkzaamheden
Opdrachtnemer is niet aansprakelijk voor enige schade of kosten ontstaan ten gevolge van:

- het verrichten van Werkzaamheden aan of in verband met door derden geleverde goederen;
- onjuiste, te laat overgelegde of niet volledig door Opdrachtgever overgelegde Ontwerpdata;
- het verrichten van Werkzaamheden ten behoeve van het gebruik, het beproeven, het inbedrijfstellen of uit bedrijf nemen van een Werk waarvan door derden geleverde goederen deel uitmaken of waarin dergelijke zaken zijn gemonteerd of geïnstalleerd;
- het verrichten van Werkzaamheden aan een Werk dat onderdeel is gaan uitmaken van een zaak van Opdrachtgever (bijvoorbeeld door het in te bouwen) in de periode gelegen voor het moment dat het Geleverde naar behoren is opgeleverd en afgenomen;
- op verzoek, advies of aanwijzing van Opdrachtgever bij het uitvoeren van Werkzaamheden gebruikte zaken;
- Werkzaamheden verricht door personen die door Opdrachtgever zijn aangeraden of aangewezen.

35.2 Uitsluitingen i.v.m. Werk
Opdrachtnemer is voorts niet aansprakelijk voor schade of kosten ten gevolge van:

- het ontwerp of delen van het ontwerp van het Werk voor zover dit ontwerp/deze delen van het ontwerp niet geheel door Opdrachtnemer zelf is/ zijn gemaakt;
- het disfunctioneren van de machines, installaties of processen van Opdrachtgever waarvan het Geleverde onderdeel is gaan uitmaken in de periode gelegen voor het moment waarop het Geleverde naar behoren is geleverd en afgenomen;
- het gebruik van bepaalde onderdelen in het Werk voor zover die onderdelen zijn toegepast op verzoek, advies of aanwijzing van Opdrachtgever of die zijn betrokken van een door Opdrachtgever aangewezen of aangeraden Toeleverancier.

DEEL C: betreffende ontwikkeling en levering van Software

36 Toepasselijkheid

36.1 Leveringen van Software
De bepalingen in Deel C van de ALV2014 zijn van toepassing op alle rechtsbetrekkingen tussen Opdrachtgever en Opdrachtnemer betreffende de ontwikkeling en/of levering van Software of aanpassingen daarop, onverminderd de toepasselijkheid van de bepalingen uit Deel A en Deel B van de ALV2014.

36.2 Deel C prevaleert
De bepalingen uit Deel C van de ALV2014 vormen een aanvulling op de bepalingen uit Deel A en Deel B van de ALV2014. Wanneer een bepaling uit Deel C van de ALV2014 mede van toepassing is en geheel of gedeeltelijk strijdig is met een bepaling uit Deel A of Deel B van de ALV2014, prevaleert de bepaling uit Deel C van de ALV2014 voor zover als de strijdigheid strekt.

36.3 Toelichting betreffende Software
Het ontwerpen, maken of schrijven van Software en daaraan gerelateerde werkzaamheden heeft te gelden als het leveren van diensten. Binnen de ALV2014 valt het maken van Software onder Werkzaamheden (zie ondermeer artikel 1.19).

37 Definities

37.1 Maatwerk Software: Door Opdrachtnemer in opdracht van Opdrachtgever ontwikkelde Software, websites, protocollen of besturingssystemen, of in opdracht van Opdrachtgever ontwikkelde aanpassingen van reeds bestaande software, websites, protocollen of besturingssystemen.

37.2 Standaardpakket: De software die door Opdrachtnemer op de markt wordt of werd aangeboden als standaard software in de algemene zin van het woord, al dan niet ten behoeve van Opdrachtgever aangepast, ingesteld, geconfigureerd, gewijzigd of uitgebreid.

37.3 Software: Standaardpakket en/of Maatwerk Software.

38 Algemeen

38.1 Licentieovereenkomst
Indien door Opdrachtnemer Software wordt geleverd en de modaliteiten van het gebruik daarvan niet in een aparte licentieovereenkomst zijn geregeld, zijn de bepalingen van Deel C van de ALV2014 van toepassing op de leveringen en het gebruik van die Software voor zover van toepassing. Indien het gebruik in een aparte licentieovereenkomst wordt geregeld betreffende door Opdrachtnemer geleverde Software, dan hebben de bepalingen in die licentieovereenkomst gelding boven die in Deel C van de ALV2014.

38.2 Service-/onderhoudsovereenkomst
Indien door Partijen ten aanzien van door Opdrachtnemer geleverde Software een service- of onderhoudsovereenkomst is gesloten, hebben de bepalingen daarin ten aanzien van het melden en herstel van Gebreken, onderhoud aan oude releases

en kosten gelding boven de betreffende bepalingen uit Deel C van de ALV2014.

38.3 Omvang gebruiksrecht
Bij levering van Software verkrijgt Opdrachtgever met betrekking tot die Software het niet overdraagbare, niet exclusieve gebruiksrecht voor eigen gebruik, voor de toepassing waarvoor Software is verkocht, voor de locatie waarvoor de Software is verkocht. Tenzij anders is overeengekomen gaat het in het hierboven genoemde gebruiksrecht in op het moment dat Opdrachtgever al zijn verplichtingen jegens Opdrachtnemer is nagekomen. Het gebruiksrecht omvat niet het recht om de Software te wijzigen of aan te passen en is niet overdraagbaar.

38.4 Verdergaande rechten
Partijen kunnen aanvullende afspraken maken over verdergaande rechten.

38.5 Duur
Indien geen duur van het gebruiksrecht van een Standaardpakket is overeengekomen is het in artikel 38.3 bepaalde recht van onbepaalde duur.

38.6 Eigen gebruik en verder ontwikkelen
Opdrachtnemer is te allen tijde gerechtigd om door, namens of in opdracht van hem ontwikkelde Software zelf te gebruiken, toe te passen, verder te (doen) ontwikkelen en aan derden te verkopen.

38.7 Garantie
Tenzij anders is overeengekomen bedraagt in afwijking van de termijn genoemd in artikel 14.3 de garantietermijn ten aanzien van Software 3 (drie) maanden vanaf de levering. Wanneer niet expliciet anders is overeengekomen met inachtneming van het bepaalde in artikel 2.2 en artikel 28.4 staat Opdrachtnemer er niet voor in dat de door hem geleverde Software geschikt is voor het beoogde en/of feitelijke gebruik door Opdrachtgever.

38.8 Melden Gebrek
Opdrachtgever zal een Gebrek Onverwijld nadat hij daarvan kennis heeft gekregen melden aan Opdrachtnemer. Ten aanzien van het melden van een Gebrek is voorts artikel 33.4 van toepassing.

38.9 Herstel Gebrek
Voor zover Opdrachtnemer gehouden is om voor herstel van een Gebrek zorg te dragen zal hij dit naar beste vermogen doen.

38.10 Kosten herstel na onoordeelkundig gebruik
Indien naar het oordeel van Opdrachtnemer een Gebrek geheel of gedeeltelijk is veroorzaakt door of verband houdt met onoordeelkundig gebruik of door andere niet aan de Opdrachtnemer toe te rekenen oorzaken of wanneer het Gebrek reeds bij de uitvoering van de tests zoals bedoeld in artikel 33.2 had kunnen worden vastgesteld, komen alle kosten van herstel voor rekening van Opdrachtgever.

38.11 Bepalingen garantie na wijziging
Opdrachtnemer is ontheven van zijn garantietermijnen indien de Software door anderen dan Opdrachtnemer is aangepast of gewijzigd.

38.12 Software is niet foutloos
Opdrachtnemer garandeert niet dat de Software foutloos is, zonder onderbreking of zonder Gebreken zal functioneren of dat alle Gebreken zullen worden hersteld of verbeterd.

38.13 Nieuwe releases
Wanneer ten aanzien van een door Opdrachtnemer

ontwikkeld Standaardpakket een onderhoudsovereenkomst is gesloten, zal Opdrachtnemer wanneer een verbeterde versie van het Standaardpakket voor de markt beschikbaar komt deze versie aan Opdrachtgever ter beschikking stellen.

38.14 Oude releases

Opdrachtnemer is na verloop van drie (3) maanden vanaf het moment van het op de markt brengen van een nieuwe versie van een Standaardpakket niet meer gehouden tot enig herstel van Gebreken in een oudere versie daarvan. Opdrachtnemer is gerechtigd om, indien een nieuwe versie van het Standaardpakket vergeleken met oudere versies nieuwe mogelijkheden en/of functies biedt, voor het ter beschikking stellen van die nieuwe versie een vergoeding te verlangen.

38.15 Pakket van derden

Wanneer de Opdrachtnemer niet een zelf ontwikkeld Standaardpakket ter beschikking stelt, maar het recht tot gebruik van een Standaardpakket verleent overeenkomstig de bepalingen van een gebruiks- of licentieovereenkomst van of met een derde, of indien het onderhoud ten aanzien van een Standaardpakket wordt uitgevoerd op basis van of overeenkomstig de bepalingen in een overeenkomst van de Opdrachtnemer met een derde, gelden niet de bepalingen van de artikelen 38.1 tot en met 38.14 van de ALV2014, doch slechts de bepalingen van de desbetreffende overeenkomst(en) van Opdrachtnemer met die derde(n). Door het aangaan van de Overeenkomst machtigt Opdrachtgever Opdrachtnemer om de voor het uitvoeren van de Opdracht noodzakelijke software aan te schaffen en met de daarbij behorende licentievoorwaarden in te stemmen. Opdrachtnemer zal Opdrachtgever op diens verzoek informeren over de betreffende van toepassing zijnde bepalingen.

38.16 Wet Bescherming Persoonsgegevens

Opdrachtgever vrijwaart Opdrachtnemer voor aanspraken van derden van wie persoonsgegevens zijn geregistreerd of worden verwerkt voor zover die aanspraken te maken hebben met door Opdrachtnemer aan Opdrachtgever geleverde data en Software of door Opdrachtnemer voor Opdrachtgever verwerkte data.

38.17 Licenties Opdrachtgever

Opdrachtgever garandeert middels het aangaan van de Overeenkomst dat voor zover voor het verrichten van de Werkzaamheden Opdrachtnemer gebruik moet maken van software, systemen, platforms, data en accounts die in het bezit van Opdrachtgever zijn, Opdrachtgever daartoe over toereikende rechten beschikt zoals licenties, toegangsrechten en bevoegdheden. Opdrachtgever vrijwaart Opdrachtnemer tegen alle aanspraken van derden voor zover Opdrachtgever niet over de hierboven bedoelde rechten zou beschikken.

sourcecode onderdeel van de levering uitmaakt, omvat het gebruiksrecht als bedoeld in artikel 38.3 tevens het recht om de door Opdrachtnemer geleverde Software aan te passen of te wijzigen. Indien Opdrachtnemer in rechte gehouden is de broncode aan Opdrachtgever te verstrekken, dient Opdrachtgever hiervoor een redelijke vergoeding te voldoen.

40 Standaardpakket

40.1 Gebruiksrecht omvat één installatie

Het Standaardpakket mag door de Opdrachtgever uitsluitend op één verwerkingseenheid worden gebruikt, met dien verstande dat de programmatuur van het Standaardpakket bij een eventuele storing tijdelijk op een tweede verwerkingseenheid mag worden gebruikt, doch slechts totdat de storing is opgeheven.

40.2 Kopieën

Indien en voor zover door de Opdrachtnemer geen andere voorwaarden zijn gesteld, is de Opdrachtgever gerechtigd voor beveiligingsdoeleinden ten hoogste twee back-up-kopieën van het Standaardpakket te maken; deze kopieën zullen alleen mogen worden gebruikt ter vervanging van onbruikbaar geraakt origineel materiaal. De kopieën moeten worden voorzien van dezelfde labels en dezelfde indicaties als het originele materiaal.

40.3 Sourcecode Standaardpakket

De sourcecode van een Standaardpakket zal aan de Opdrachtgever niet ter beschikking worden gesteld.

40.4 Eigendom

De eigendom van het Standaardpakket en de rechten van IE ten aanzien van het Standaardpakket worden niet door Opdrachtnemer aan Opdrachtgever geleverd. Opdrachtgever zal de eigendomsrechten en rechten van IE betreffende de Standaard Software volledig respecteren. Opdrachtgever zal aanduidingen betreffende rechten van intellectueel eigendom zoals auteursrechaanduidingen niet verwijderen en niet onleesbaar of onherkenbaar maken.

40.5 Geheimhouding

Door het aangaan van een overeenkomst welke betrekking of mede betrekking heeft op een door Opdrachtnemer ontwikkeld Standaardpakket verklaart Opdrachtgever ermee bekend te zijn dat het Standaardpakket vertrouwelijke informatie en bedrijfsgeheimen van Opdrachtnemer bevat. Opdrachtgever is gehouden het Standaardpakket geheim te houden en niet aan derden bekend te (doen) maken.

39 Maatwerk Software

39.1 Kosten herstel tijdens garantie

Alleen indien voor de ontwikkeling van Maatwerk Software een vaste prijs is overeengekomen, zal Opdrachtnemer geen kosten in rekening brengen voor herstel van het Gebrek. Indien geen vaste prijs is overeengekomen is Opdrachtnemer bevoegd om de met het herstel gemoeide kosten bij Opdrachtgever in rekening te brengen.

39.2 Sourcecode maatwerk

Tenzij anders is overeengekomen maakt de sourcecode geen onderdeel uit van de te leveren Maatwerk Software. Indien Partijen zijn overeengekomen dat de